

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

RAS VERSION 4 WELSH CORGI PEMBROKE

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1	INTRODUKTION	3
2	HISTORIA.....	4
2.1	PEMBROKENS URSPRUNG	4
2.2	MILSTOLPAR I PEMBROKENS HEMLAND	4
2.3	PEMBROKEN I SVERIGE	5
2.4	SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN (SWCK)	5
3	NULÄGESBESKRIVNING.....	6
3.1	REGISTRERINGAR	6
3.2	KULLSTORLEK	6
3.3	ANVÄNDA DJUR I AVELN	7
3.4	INAVELSKOEFFICIENT	8
3.5	DEBUT I AVELN	8
3.6	SAMMANFATTNING	8
3.7	AVELSSTRATEGIER	9
3.8	KORTSIKTIGA MÅL	9
3.9	LÅNGSIKTIGA MÅL	9
4	MENTALITET/FUNKTION.....	9
4.1	MH SAMT BPH.....	9
4.2	VALLNINGSEGENSKAPER	11
5	HÄLSA	13
5.1	HÄLSOENKÄT	13
5.2	ÖGONSJUKDOMAR	14
5.3	KRYPTORKISM	16
5.4	KEJSARSNITT	18
5.5	VON WILLEBRANDS SJUKDOM TYP I	19
5.6	DEGENERATIV MYELOPATI (DM)	21
5.7	TANDBORTFALL	22
5.8	HÖFTLESDYSPLASI (HD)	23
5.9	KOST OCH MOTION	24
6	EXTERIÖR	26
6.1	EXTERIÖRANALYS	26
6.2	STUBBSVANS.....	29
6.3	SÄRSKILDA RASSPECIFIKA DOMARINSTRUKTIONER (SRD)	31
7	SAMMANFATTNING AV KRAV OCH REKOMMENDATIONER.....	31
7.1	INLEDNING	31
7.2	KRAV FÖR VALPHÄNVISNING	31
7.3	AVELSREKOMMENDATIONER	31
8	ÖVRIGT	32

Bilagor	1	Historia - fördjupning
	2	Hälsoenkät 2015 - welsh corgi pembroke - rapport
	3	Hälsoenkät 2015 - welsh corgi pembroke - frågeformulär
	4	Redovisning av källor till fakta, presentation av produktionsteamet
	5	Utlåtande RAS version 2 welsh corgi pembroke

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

1 Introduktion

Svenska Kennelklubben har bestämt att det för varje hundras inom SKK ska finnas en rasspecifik avelsstrategi (RAS). Det ska fungera som ett styrdokument för klubbar, uppfödare och andra intresserade. Det ska ge en bra överblick över rasens utveckling, nuvarande tillstånd och vilka avelsstrategier som bör tillämpas för att hålla rasen så sund som möjligt och sann mot sin standard.

Varje uppfödare inom en ras bör ha kunskap inom följande områden:

- ↪ Rasens historiska bakgrund och utveckling (inom, men framförallt utom, Sverige)
- ↪ Aktuell populationskunskap, dvs. nuläge för rasen
- ↪ Målinriktningar och prioriteringar för framtiden

Att som ny uppfödare, kunna gå enbart till ett dokument och där få en ganska bra bild över rasen och dess fördelar och problem är en riktig guldgruva. Vi får genom det en uppfödarkår som är väl insatt i fakta. De identifierar även problem som uppstår och tillåter inte att dessa går överstyr.

När det gäller avel, så är det viktigt att behålla en sund och hälsosam inställning till både problem men även till de fördelar som rasen har. Det tar inte många generationer att både avla bort något riktigt bra, och att avla in någon sjukdom eller liknande, om man inte har en generell kontroll på rasen i landet. Att avla betyder att bevara. Detta innebär att det är vårt ansvar att bevara raserna så som det står i standarden från rasens hemland. Det är därför oerhört viktigt att det finns en rak och öppen kommunikation mellan uppfödarna och specialklubben.

ATT AVLA BETYDER ATT BEVARA.

Vi förvaltar en ras, vilket innebär att vi strävar efter att långsiktigt utveckla genresurserna och bevara och hållbart nyttja dessa. I detta dokument definierar SWCK vilka strategier vi bör arbeta efter i avelsarbetet.

Ett annat mål med detta dokument är att ge uppfödare och andra intresserade kunskap om hundrasen welsh corgi pembroke.

2 Historia

2.1 Pembrokens ursprung

Welsh corgi pembroke liksom dess ”kusin” welsh corgi cardigan är två skilda raser som eventuellt delar ett gemensamt ursprung långt tillbaka. Sedermera har de utvecklat sin individuella särprägel i Wales, där de var oundgängliga medhjälpare på gårdarna. De drev boskapen, vaktade gården, gick med på jakt och var sällskapshund för barnen. De två rasernas ursprung är inte slutgiltigt fastlagt och man arbetar med flera olika teorier. Den vackraste av teorierna kommer från en gammal legend som berättar att corgin var en gåva från de walesiska älvorna som använde hundarna som dragdjur. Mera sannolika teorier går ut på att welsh corgi cardigan är den äldsta av raserna och följde med kelternas till Wales för över 3000 år sedan. Pembroken följde med flamländska vävare omkring år 1100. Denna teori placerar pembroken i spetshundfamiljen. Andra teorier involverar i sin tur den svenska västgötaspetsen som har en stor likhet med bägge corgiraserna. Följde den kanske med vikingarna till England omkring år 800? Några menar till och med att man kan härleda corgin tillbaka till de tidiga walesiska stenåldersbönderna som levde för över 4000 år sedan.

De två raserna levde i århundraden relativt isolerade från varandra i det bergiga Cardiganshire respektive det mera platta Pembrokeshire. Då transportmöjligheterna blev bättre i början av 1900-talet började raserna sammanblandas. Denna sammanblandning fortsatte till 1934, då de fick var sin standard.

Mer information om pembrokens ursprung finns i Bilaga 1 Historia.

2.2 Milstolpar i pembrokens hemland

1925	The Welsh Corgi Club bildas i Storbritannien (den vände sig endast till pembroke-ägare).
1926	The Cardigan Club bildas i Storbritannien. Sedermera döps den om till the Cardigan Welsh Corgi Association.
1928	Welsh corgi blir godkänd som ras av den brittiska kennelklubben.
1934	Welsh corgi cardigan och welsh corgi pembroke blir godkända som två separata raser av den brittiska kennelklubben. Corgiägare fick välja vilken ras de ville ha sina hundar registrerade som, cardigan eller pembroke.

Kung Georg VI av England införskaffade 1933 en pembroke som lekkamrat till sina små prinsessor Elizabeth och Margaret. Corgin hette Rozavel Golden Eagle och kallades för ”Dookie”. Sedan den dagen har det inte fattats corgi i det kungliga engelska hushållet och bilder på drottning Elizabeth, flankerad av en eller flera pembrokes, har gjort rasen världsberömd. Pembrokens popularitet i hemlandet ökade i och med detta explosionsartat. Från att 1925 ha registrerat sammanlagt tio hundar av de båda typerna, registrerades 240 pembrokes 1934 och 4 342 st 1950! Höjdpunkten nåddes 1960 då hela 8 933 pembrokes registrerades i Engelska kennelklubben.

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

2.3 Pembroken i Sverige

Welsh corgi pembroke kom till Sverige redan 1936. Den första importen från Storbritannien var hanhunden Rozavel Tuck. I juli 1936 importerade Ylva Krafft-Boström (Kilmarnock), tikvalpen Bucklers Megan, som var den första corgi som registrerades hos Svenska Kennelklubben. Hon var född i april 1936 och levde till januari 1955 och blev alltså nästan 19 år gammal. Megan parades med Rozavel Tuck samt senare med Wolfox Walker, som importerades i mars 1938 av Ylva Krafft-Boström. Detta blev startskottet för aveln av welsh corgi pembroke i Sverige under generationer framöver. Mer om detta finns att läsa i Bilaga 1 Historia.

2.4 Svenska Welsh Corgi Klubben (SWCK)

Här följer några fakta samt milstolpar ur klubbens historia, för mer fördjupad information rekommenderas läsning i Bilaga 1 Historia.

1963	Rasklubben Svenska Welsh Corgi Sällskapet bildas
1963	Klubben har 93 medlemmar.
1963	Första numret av medlemsbladet Corgi Prat utkommer.
1965	Klubben har sin första inofficiella utställning i Stockholm.
1971	Klubbnamnet ändras till Corgisällskapet
1977	Klubben har sin första officiella certifikat-utställning i Linköping.
1993	Klubben firar 30-årsjubileum
2001	Klubben får specialklubbstatus med namnet Svenska Welsh Corgi Klubben (SWCK)
2003	Klubben firar 40-årsjubileum
2009	SWCK har 518 medlemmar.
2013	Klubben firar 50-årsjubileum
2015	Klubben har 433 medlemmar

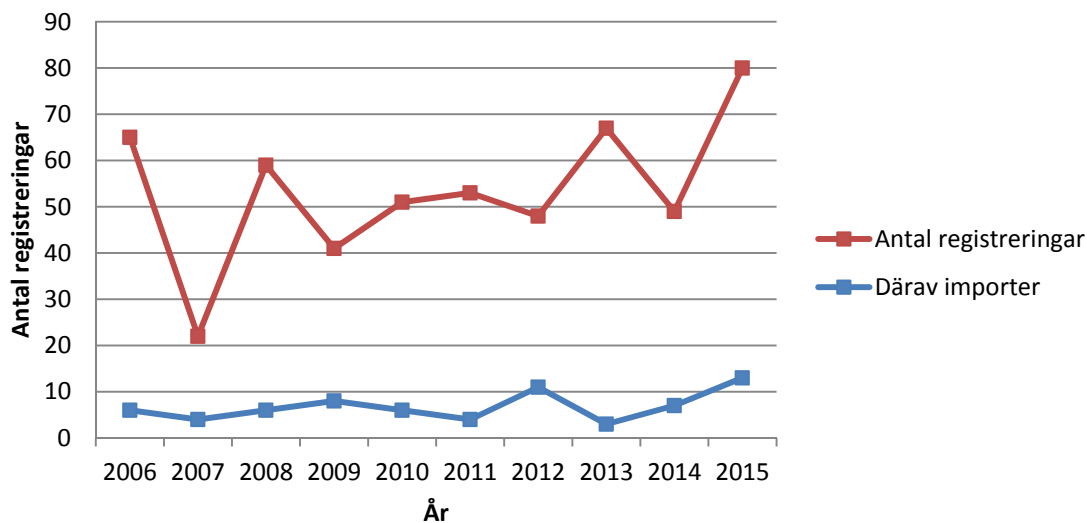
3 Nulägesbeskrivning

3.1 Registreringar

Antalet registrerade hundar har glädjande nog återigen ökat i antal. Ett medelvärde för de sista 10 åren ger oss en siffra på 53,5 registrerade Pembroke per år. Denna siffra inkluderar även importerade hundar då de i allra högsta grad bidrar till att öka genbasen. Då ska man tänka på att "bottenåret" 2007 fortfarande ligger med i siffrorna. Förra året blev lite av ett rekordår för pembroke med hela 80 registrerade hundar. Detta känns lovande inför framtiden. Detta under förutsättning att vi fortsätter att följa trenden med bättre och bättre kvalitet, så det inte bara blir kvantitet.

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	\bar{x}
Antal registreringar	65	22	59	41	51	53	48	67	49	80	53
Därav importer	6	4	6	8	6	4	11	3	7	13	7

Registreringar welsh corgi pembroke 2006 -2015

3.2 Kullstorlek

Kullstorleken ligger på 4,2 under åren 2006-2015. Vilket är samma siffra som under förra mätperioden åren 2000-2009.

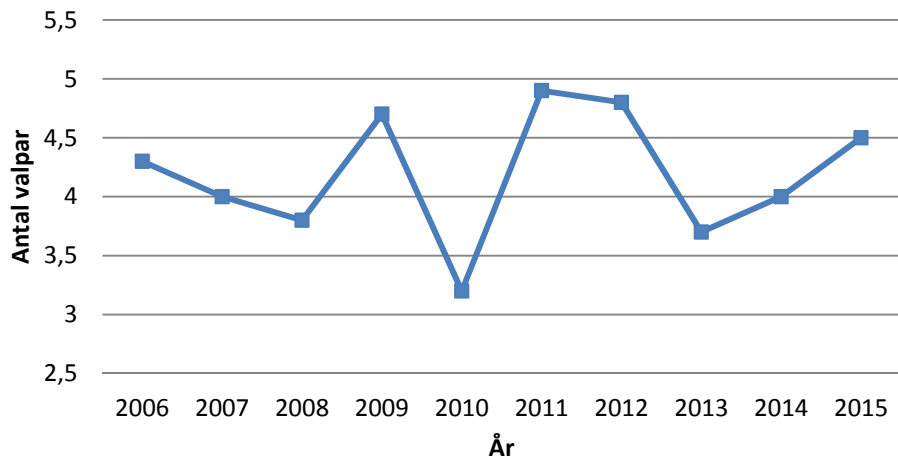
År*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	\bar{x}
Kullstorlek	4,3	4,0	3,8	4,7	3,2	4,9	4,8	3,7	4,0	4,5	4,2
Kullar	14	7	11	7	14	10	9	16	12	13	11,3

*År = födelseår

RAS version 4 welsh corgi pembroke SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

Kullstorlek welsh corgi pembroke 2006-2015

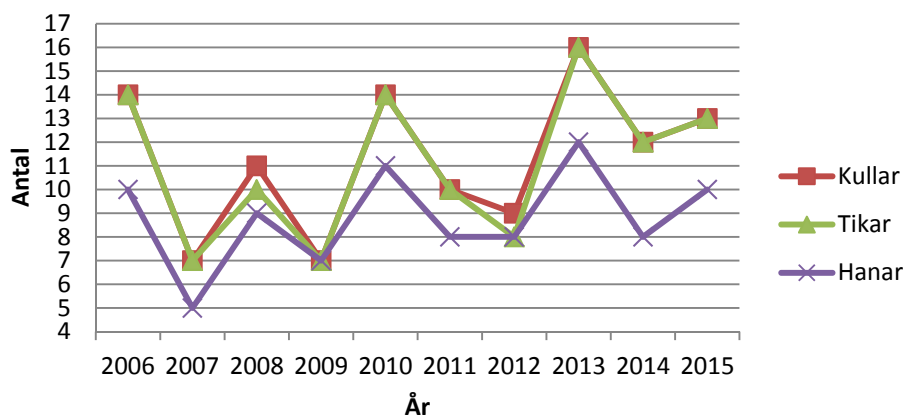
3.3 Använda djur i aveln

Under perioden har det använts 88 hanar och 111 tikar på 113 kullar. Det ser hälsosamt ut, men vi måste fortfarande vara nogga med hur vi avlar då vi har en väldigt liten avelsbas. Det är viktigt att tänka på att använda allt av det vi har samt även glädjas åt de hundar som kommer in från andra länder med nya gener.

År*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Σ
Kullar	14	7	11	7	14	10	9	16	12	13	113
Tikar	14	7	10	7	14	10	8	16	12	13	111
Hanar	10	5	9	7	11	8	8	12	8	10	88

*År = födelseår för kull

Använda djur i aveln welsh corgi pembroke 2006-2015

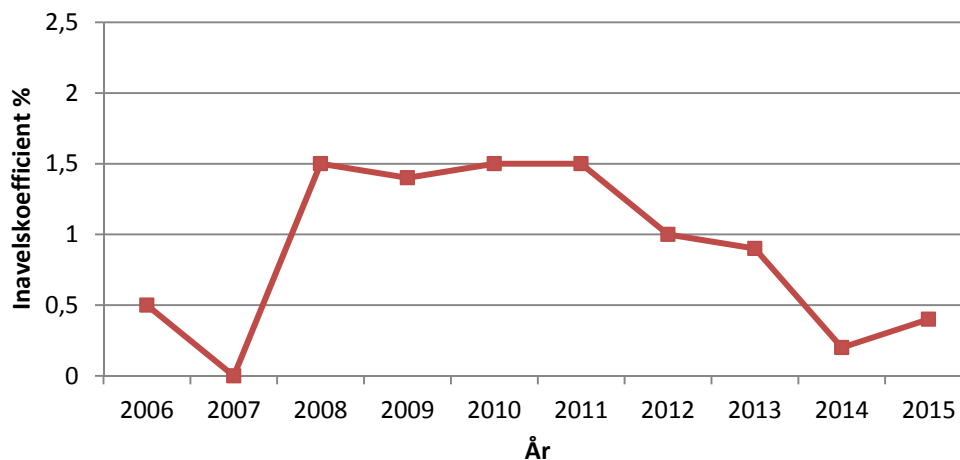
RAS version 4 welsh corgi pembroke SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

3.4 Inavelskoefficient

Inavelskoefficienten har under 2015 varit 0,4 % vilket är bra för förnyelse av genbanken på rasen.

År	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	\bar{x}
%	0,5	0,0	1,5	1,4	1,5	1,5	1	0,9	0,2	0,4	1,2

Inavelskoefficient welsh corgi pembroke 2006-2015

3.5 Debut i aveln

Det är hälsosamt för rasen att man håller sig inom rimliga gränser när det gäller avelsdebut. Dels ska individen vara fysiskt och mentalt mogen, dels ska man som uppfödare ha en chans att se om individen ger ett hälsosamt intryck. Eventuella tester och prov ska också hinnas med, så det är bra om man tar det lite lugnt. Det verkar som om de flesta uppfödare håller med om detta och de flesta individer går i aveln i en sund ålder. Vi har några enstaka fall där debuten har skett efter 7 år. Det är enligt SKK:s grundregler inte tillåtet att para en tik som är sju år fyllda om hon inte tidigare haft en valpkull. Tik som fyllt sju år måste alltid veterinärbesiktigas före parning.

3.5.1 Avelsrekommendation

Tik bör ej paras före två års ålder då den anses uppnått en individs fysiska och psykiska mognad.

3.6 Sammanfattning

Man kan genom att läsa denna statistik, konstatera att vår ras är en numerärt liten ras. Det gör den automatiskt mycket mer känslig för "ogenomtänkt" avel såsom att överanvända en hane, att avla för snävt d.v.s. att inte tänka på inavel osv. Men att räkna på inavelskoefficienten är inte tillräckligt i sig, man måste också titta på stamtavlorna för att konstatera vilken hund man kommer att dubbla upp. Var det en bra hund? Gav den en bra avkomma? Vill man ha den hunden mer än en gång i sin stamtavla? Att begränsa aveln endast till olika siffror och dokument är idag ett hot för alla raser. Det är viktigt att titta på individen som ska användas

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

och använda sitt sunda förnuft, lära sig sin ras, lyssna på erfarenhet inom rasen och aldrig sluta lära sig.

3.7 Avelsstrategier

Alla individer, hund som människa bär på minst 5-6 mer eller mindre allvarliga defektanlag. Det kallas genetic load (genetisk börda) eller genetisk skada. Detta är grunden till att det är så viktigt att vi inte överanvänder våra hundar i aveln, för förr eller senare möts då dessa skadade gener och defekter visar sig. Vissa individer har mycket positivt som man kanske vill föra vidare i aveln och därför blir de individerna mer attraktiva i aveln, men man ska inte glömma att de också bär på mindre önskvärda egenskaper.

En bra rekommendation är att ingen hund ska producera fler valpar än 25 % av medelvärdet av antal registrerade valpar de senaste åren.

De senaste 10 åren har 535 valpar fötts i Sverige. Det blir ett medelvärde på 53,5 valpar /år. 25% av det blir 13,4 valpar. Det är inte mycket kan man tycka. Nu är Sverige ett väldigt litet land, speciellt när det kommer till pembrokeaveln. Egentligen så får vi kanske se detta i lite större perspektiv, vilket förutsätter att vi fortsätter att samarbeta med andra länder genom parning utomlands och import av hundar.

3.8 Kortsiktiga mål

- ↪ Anordna rasträffar som fokuserar på avelsplanering. (1år)
- ↪ Att uppmuntra till en öppen debatt om rasens alla aspekter för att kunna arbeta med problem innan de blir överväldigande. (1år)
- ↪ Att anordna ett rasmöte per år där alla som är intresserade av rasen ska känna sig välkomna. (1år)
- ↪ Att stödja användande av hanar som inte syns ute på fältet/utställningsringarna. 40% ökning på SWCKs hanhundslista.(idag 6 st) (1år)

3.9 Långsiktiga mål

- ↪ Att sträva efter att öka antalet födda valpar per år för att hjälpa till att bredda genbanken. Senaste 10 årsintervallet var genomsnittet 53 registrerade valpar/år (5år)
- ↪ Att med informationsinsatser medverka till minskad överanvändning av enstaka hanhundar(5år)

4 Mentalitet/funktion

4.1 MH samt BPH

4.1.1 Mentalbeskrivning Hund (MH)

Inledning

MH är en beskrivning som belyser hur hunden reagerar i vissa förutbestämda och arrangerade situationer. Dessa reaktioner är till stor del genetiskt nedärvbara och man kan därför använda sig av denna beskrivning i sitt avelsarbete som uppfödare. Beskrivningen ger också den enskilda hundägaren en uppfattning om hur just dennes hund reagerar i dessa situationer. För att MH ska bli användbart i avel är det av stor vikt att många hundar ur samma ras och från olika stamtavlelinjer beskrivs.

RAS version 4 welsh corgi pembroke SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

Bakgrund

Svenska Brukshund Klubben (SBK) har länge arbetat med att få fram MH och from 1997 är det en officiell beskrivning där det i huvudsak är brukshundsraser som har blivit beskrivna. Detta förmodligen för att de hundarna används i träning och tävling och att man genom MH-resultat kan "styra" aveln så att "bruksegenskaperna" blir så optimala som möjligt. Självklart är MH även ett bra instrument för alla raser där man vill belysa hundarnas mentalitet och använda resultaten för att styra aveln.

Nuläge

I dagens läge är MH endast utfört på 35 pembrokes. Det är ett för litet antal, samt att spridningen i stamtavlelinjer och kullar för liten, för att man ska kunna göra en rasprofil.

MH utförda på pembroke födda år 1990-2014

De årtal som inte finns med gjordes inga MH på rasen.

	1994	1995	1997	1999	2000	2001	2002	2003	2005	2006	2007	2008	2009	2010	Σ
Känd mental status	1	1	1	2	2	2	4	4	1	11	3	4	1	1	38
varav															
– hanar	-	-	-	2	1	1	-	2	1	3	3	3	1	1	18
– tikar	1	1	1	-	1	1	4	2	-	8	-	1	-	-	20

Källa: 2015-12-02 SKK Avelsdata, MH-översikt, födelseår 1990-2014

4.1.2 Beteende och Personlighetsbeskrivning Hund (BPH)

Bakgrund

Genom den nya beskrivningen som SKK tagit fram kan man belysa hur en hund/linje påverkar aveln och man kan även skapa sig en bild av rasens mentalitet. BPH är mer anpassat till hundar av sällskapsraser där momenten mer ska stämma överens med vardagliga händelser. Testet innehåller färre antal testmoment än MH och är mindre resurskrävande. Beskrivningen innehåller sju testmoment: Främmande person, Föremålslek, Matintresse, Visuell överraskning, Skrammel, Närmande person samt Underlag. I varje moment registreras ett antal olika beteenden vid upprepade tillfällen. Exempel på vad som mäts är nyfikenhet, hotfullhet och uthållighet i försök att komma åt mat. Vid sidan av detta gör beskrivaren en skattning av hundens personlighet utifrån åtta övergripande egenskaper. På detta sätt ökar chansen att få en rättvisande bild av hunden. För att ytterligare komplettera den information som fås genom beskrivningen kommer hundägaren att fylla i ett frågeformulär innan den genomförs. För att hundägaren ska få en bild av hur hunden reagerat i testsituationerna och vad detta betyder i verkligheten kommer beskrivaren att ge en muntlig förklaring efter testet. Denna görs utifrån ett sammanfattande hundägardokument som ägaren får ta med sig hem.

Nuläge

Hittills (161019) är 36 BPH genomförda på rasen. Det är glädjande att det redan hunnit bli så många, då BPH fortfarande är under uppbyggnad i Sverige. Att kontrollera mentaliteten är oerhört viktigt. Vi måste observera hur vår ras utvecklar sig och avla mot både sund kropp och mentalitet. Dagens samhälle kräver mer och mer av våra hundar och vi behöver se till att de är väl förberedda för dessa krav.

Omvärldsanalys

Sverige är föregångare inom detta ämnesområde med att kartlägga hundars mentalitet och nedärvbarheten för olika egenskaper.

4.1.3 Avelsstrategier

SWCK förordar att man i framtiden inriktar sig på BPH istället för MH. Detta för att BPH är mer anpassat för vår ras samt att vi inte på långa vägar har samlat det antal MH-tillfällen som krävs för att kunna göra en rasprofil. Därför satsar vi nu istället på att samla ihop BPH-tillfällen för att om möjligt kunna skapa en rasprofil.

4.1.4 Kortsiktiga mål

- ↪ Informera medlemmarna om BPH. (1år)
- ↪ Uppmuntra medlemmar att göra BPH på sina hundar.

4.1.5 Långsiktiga mål

- ↪ Ta fram en rasprofil.

4.2 Vallningsegenskaper

4.2.1 Inledning

I Sverige används pembrokes nästan uteslutande som sällskapshundar men på ett fåtal gårdar har de möjlighet att valla.

4.2.2 Bakgrund

Pembroken är en lyhörd gårdshund med snabb uppfattnings- och reaktionsförmåga. Den är en mycket god vaktare som är uppmärksam på allt i sin omgivning. Varje förändring registreras och meddelas, ofta med skall. Den är framsprungen ur en lantbruksmiljö med mycket liv och rörelse, med många uppgifter och mycket att ha tillsyn över.

Pembrokens vallningsinstinkt var i huvudsak inriktad på gårdens egna djur och rutiner där den som följeslagare och allmän hjälpreda ryckte in där den behövdes. Den har använts till både gränsvallning, hopsamling och drivning allt efter behov och individuell fallenhet utan omfattande träning.

Den följde med ut på betena med djuren. Djuren betade på allmänningar där det gällde att hålla ihop gårdens egna djur och att mota bort andra gårdars djur då bönderna konkurrerade om de bästa betena. Pembroken stammar från en trakt som framförallt hade nötboskap och inte så mycket får.

Höga krav har ställts på pembroken under århundraden då den skulle tex. döda råttan som sprang i ladan, men den skulle låta kycklingarna vara ifred som spatserade omkring alldeles bredvid. Den skulle larma om det hände något, men samtidigt skulle den kunna koppla av mitt i händelsernas centrum för att spara energi.

Detta har skapat en hund med intelligens, energi och kreativitet. De behöver få utlopp för dessa behov. Detta kan ske i form av agility, blodspår, personspår eller annan hjärngymnastik. Om inte hundens människor skapar bra stimulans så kommer pembroken att hitta på egna aktiviteter....den är som sagts tidigare, en kreativ och energisk liten hund.

4.2.3 Vad är vallning och vad krävs av hunden

En viktig faktor för framgång i vallandet är att hunden visar intresse för att samla och driva alla djur i en flock. En annan faktor handlar om att driva flocken eller enskilda djur i förhållande till något, att balansera flocken. Det kan vara i förhållande till föraren, till gården, eller till resten av flocken.

Beträffande båda dessa faktorer krävs att hunden har viss överblick över situationen, förmåga att sortera flera inkommande signaler på en gång och att värdera vilken adekvat handling som en situation bör följas av. Signalerna handlar dels om dem som kommer från de vallade djuren men också om den kommunikation som behövs mellan hund och förare. Här krävs att hunden är kommunicerbar, har samarbetsförmåga och är intresserad av att vara sin ägare till lags. Till detta behövs mod, energi, vilja, snabb uppfattnings- och reaktionsförmåga samt intellektuell kapacitet.

Den kanske viktigaste egenskapen kallas djurkänsla och är hundens förmåga att känna av hur pass hårt den behöver trycka på ett visst djur i en given situation eller att veta vilken ko den ska rikta sin uppmärksamhet på för att kunna vända hela flocken. En annan viktig egenskap för att hunden ska orka jobba hela dagen är att den kan koppla av och ägna sig åt annat när vallningen är avslutad, även i närheten av djuren.

4.2.4 Hur vallar pembroke

Pembroken är en "kroppsvallare" som trycker djuren framåt med kropp, skall, nyp och rörelser. Den arbetar ofta pendlande i rörelse bakom djuren. Pembroken går ofta nära djuren och litar helt på sin förmåga att undgå sparkar genom att ducka blixtnabbt. Kroppsvallning kräver mycket energi men är effektivt på svårflyttade "tröga" djur eller djur som gärna sprider sig.

Pembroken är ett litet dynamitpaket, vilket krävs när man är liten och ska flytta på 800 kilo tjur. Vid vallning driver den med mycket pondus, energi och vilja. Pembroken är en "heeler" som driver med skall och nyp i djurens bakben vilket gör den mer lämpad till nöt än får. Den drar sig inte för nära situationer som t ex fållor. Den är användbar för hämtning, samling och drivning av djur.

Otypiskt för pembroken är den intensivt fixerade "hypnotiska" blick som kallas "eye" vilken ofta kombineras med en hukad, hotfull kroppshållning och smygande rörelser. **Detta beteende ingår inte i pembrokens vallningsteknik.**

Lust att förfölja flyende föremål, djur, cyklar, bilar med mera som ibland kan ses, ska inte förväxlas med vallningsbeteende. Pembrokens iver att ofta vilja samla familjeflocken vid promenader och TV-stunder är däremot ett sådant.

4.2.5 Vallanlagstest

Vallningsegenskaper är inget statiskt beteende som hundar automatiskt nedärver för att de är vallhundar. En del saker går att träna in men vallningsbeteendet är mycket en fråga om anlag. Vallning är ett sammansatt beteende. För att kunna uttala sig om ifall hunden har typiska vallningsanlag måste just dessa testas, direkt på djur. De egenskaper som krävs för ett användbart vallningsarbete är; **intresse för djuren, koncentrationsförmåga, tryck/pondus och balans samt samarbete med förare.**

För att kunna göra en rättvis bedömning av en hunds vallningsegenskaper behöver både hund, förare och vallningsobjekt vara vana vid varandra. Att släppa en ung oerfaren hund

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

tillsammans med en förare som själv saknar erfarenhet av kvigor gör det svårt att ge hunden en ärlig chans att visa vad den faktiskt kan.

De djur som utgör testobjekt behöver också vara vana vid den typ av vallhund som pembroken tillhör. Detta då djuren lär sig hur de ska reagera när hunden gör på ett visst sätt. Idag används i princip uteslutande bordercollie och kelpie inom jordbruket och det är dessa rasers vallningssätt som djuren därmed är invallade på.

FCI har tagit fram regler för anlagsprov och tävlingar för 2 olika sorters vallhundar. En för de traditionella vallhundarna dit pembroken hör och endera regler för bordercollie + kelpie, nedan länkar till dessa. OBS! på engelska.

FCI nya regler för vallhundsprov för s.k. "Traditional style"
HERDING WORKING TEST "FCI-HWT" - Traditional Style - (excluding Border Collie and Kelpie)

<http://www.fci.be/en/Herding-Dogs-60.html>

Samt tävlingsregler för s.k. "Traditional style dogs"

International Rules for Sheepdog Trials -Traditional Style- (excluding Border Collie/Kelpie)

<http://www.fci.be/en/Herding-Dogs-60.html>

4.2.6 Omvärldsanalys

Vid kontroll på internet finns det många exempel på pembrokes som genomfört någon sort anlagsprov i främst USA. Men troligtvis är det ytterst sällsynt att gårdar använder pembrokes uteslutande för det vallhundsarbete som de behöver ha utfört. Det finns idag andra raser som är mycket mer avlade direkt mot de enskilda ländernas specifika produktionsförhållanden och därmed mer lämpliga att använda. Pembrokes insatser som vallhund idag får nog mer anses vara en kuriositet.

4.2.7 Avelsstrategier

Det arbete som pembroken en gång skapades för att utföra, dvs. gårds/vallhund i det småskaliga jordbruket har i princip försvunnit i vår del av världen. Dagens jordbruk har andra behov som pembroken inte riktigt kan uppfylla. Avelsarbetet med pembroke inriktas på att bibehålla de gårdshundsegenskaper som gjorde den framgångsrik i det småskaliga jordbruket, samt främja bevarandet av en sund, hållbar kropp.

Hos pembrokes har man sett ett samband mellan stabilt temperament och fallenhet för vallning.

4.2.8 Mål

- Uppmuntra medlemmar att delta i vallningsläger och andra aktiviteter som SWCKs Vallningskommitté anordnar.

5 Hälsa

5.1 Hälsoenkät

5.1.1 Inledning

För att kunna få en uppfattning över det generella hälsoläget hos rasen skickades en enkät ut under sommaren 2015. Enkäten var adresserad till ägare av samtliga pembrokes födda i

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

Sverige åren 2005-2012. Mer detaljerat beskrivs resultaten från denna enkät i bilaga 2 till detta RAS-dokument.

5.1.2 Bakgrund

En viss överrapportering av s.k. "sjuka" hundar kan förekomma då dessa ägare troligtvis är mer angelägna att bidra med sina erfarenheter och därmed inkommer med svar. Statistik från försäkringsbolagen har vi valt att inte redovisa då pembroke är en för liten population, vilket gör att försäkringsbolagens statistiska modeller (som är designade för stora hundpopulationer) riskerar att ge ett oss bild som inte speglar verkligheten så bra. I det sammanhanget är en hälsoenkät bättre som mätinstrument.

5.1.3 Nuläge

Generellt är rasen frisk och endast enstaka hundar uppvisar olika sjukdomssymptom. Det som är intressant för RAS är i synnerhet sjukdomar och andra anomalier som kan antas ha ett ärftligt samband. Flertalet av dem som svarat kan hänvisas till icke ärftliga saker, även det intressant för att se hur rasen mår generellt.

Det som är intressant är att följa frågor och svar om artroser, något som avelskommittén redan har ögonen på. Vi följer forskningen och den allmänna utvecklingen om problematiken runt denna fråga och vi kommer även att uppmuntra till en öppen dialog mellan uppfödarna. Den här enkäten uppvisade även onormala resultat vad det gäller kryptorkism och kejsarsnitt. För att konfirmera dessa resultat kommer avelskommittén att göra riktade enkäter mot dessa problemområden.

5.1.4 Kortsiktiga mål

➔ Uppföljning av resultaten från frågorna om kryptorkism och kejsarsnitt.

5.1.5 Långsiktiga mål

➔ Uppföljning av hälsoenkät (5år)

5.2 Ögonsjukdomar

5.2.1 Inledning

Ett antal ögonsjukdomar finns idag på ett stort antal raser, i olika former. De flesta kan hittas med hjälp av en ögonspgling/ögonlysning, och i vissa fall så används DNA-tester.

5.2.2 Bakgrund

Första gången det anordnades en ögonspgling för welsh corgi pembroke var 1987 i Linköping. Anledningen var att det hade gått rykten om att det fanns pembrokes med katarakt i Sverige. De två hundar som ryktet uppstått kring gav sig aldrig till känna eller återfanns i några protokoll eller papper. Vid den ögonspglingen fann man en tik med bakre polkatarakt, samma typ som upptäcktes på golden retriever på 1970 talet. Den tiken hade redan 2 generationer efter sig, och man fortsatte att avla på de linjerna. Uppfödarna till dess linjer såg till, under de närmaste 10 åren, att ca 90 % av allt material blev undersökt, och då även de djur som inte skulle gå i avel. Man fann i 2:a generationen en hane med samma typ av katarakt, men efter det så har det inte återfunnits någon mer på samma linjer.

RAS version 4 welsh corgi pembroke SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

5.2.3 Nuläge

ÖGONSPEGLADE PEMBROKE FÖDELSEÅR 2005-2014

År	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Antal födda	30	60	28	42	33	45	49	43	59	48
Antal undersökta	2	16	8	8	6	11	8	6	12	2
U.A.	2	14	6	7	6	9	7	6	10	1
Diagnos	-	3 RD, Kata., PPM	2 RD	1 PPM	-	2 PPM, RD	1 PPM	-	2 PPM	2 RD, Kata.

5.2.4 Olika ögon diagnoser

Persisterande pupill membran – PPM

PPM är en förändring där ett nätverk av blodkärl som under fosterlivet omger främre delen av den blivande linsen inte avvecklas på ett normalt sätt. Det kan variera i olika grader och den enda rekommendationen som finns är att man inte parar två individer som har den grävsta graden, tills det är mera utrett om och hur det är ärftligt. De flesta ögonveterinärer anser att det inte är ärftligt. PPM förekommer sporadiskt i de flesta hundraser.

Katarakt

Med katarakt menar man en grumling i ögats lins och den kan även benämnas grå starr. Katarakt kan vara nedärvd eller förvärvad eller en kombination av de båda. Bakre polkatarakt har hittats på pembroke, fast inte i någon stor omfattning. Nedärvningen är inte känd och därför rekommenderas att man endast lyfter ut den individen som fått diagnosen, ur aveln.

Retinal dysplasi - RD

Med dysplasi avses en felaktig utveckling och retina är det latinska namnet på näthinnan. Två helt olika former av retinal dysplasi förekommer. De betecknas (total) retinal dysplasi (TRD), respektive fokal eller multifokal RD (MfRD). På pembroken har det i Sverige upptäckts två fall av multifokal RD. Multi betyder mång- eller många. Med fokal menas ett litet, väl avgränsat område, i detta fall i näthinnan, retina. Multifokal anger att det finns många foci (många förändringar). Begreppet fokal i RD och multifokal Rd (MfRD) används synonymt. De typiska förändringarna består av större och/eller mindre veck i en speciell del av näthinnan. Olika resultat vid undersökning vid olika tillfällen av samma hund visar att förändringar i enstaka fall "kommer och går". Uppfattningarna om den idealiska åldern för att säkert påvisa veck går isär. Primär RD kan förekomma sporadiskt i vilken ras som helst, men det finns vissa raser som är mer utsatta än andra. RD ärvs med autosomal recessiv ärftlighet, det vill säga båda föräldrarna måste bära anlagen.

5.2.5 Hälsoenkät welsh corgi pembroke 2015

Hundar födda 2005-2012, datainsamling sommaren 2015.

Populationen innehöll 51 (41 %) pembrokes som ögonundersökts. 47 st av dessa var utan anmärkning = 92 % .

5.2.6 Omvärldsanalys

Ögonsjukdomar är ett uppmärksammat problem runt om i världen och det görs undersökningar i många länder. I våra grannländer är inställningen i stora drag samma som här i Sverige, att man ögonspeglar i stort sett för att hålla koll så att det inte kommer in något nytt. Inom den svenska populationen förekommer idag inte några ärftliga ögonsjukdomar.

5.2.7 Avelsstrategi

SWCK rekommenderar att avelsdjur ögonundersöks inför avelsdebut i den svenska populationen. Detta för att undvika att få in ärftliga sjukdomar i populationen.

5.2.8 Kortsiktigt mätbara mål

- ↪ Informera våra uppfödare om de olika ögon diagnoser som pembroken kan få.(löpande)
- ↪ Bevaka resultat från ögonundersökningar på SKK avelsdata.(1år)
- ↪ Bevaka läget i omvärlden (1år)

5.2.9 Långsiktigt mätbara mål

- ↪ Bevaka pembroken som en ras utan ärftliga ögonsjukdomar (5år)

5.3 Kryptorkism

5.3.1 Inledning

Kryptorkism innebär att den ena eller båda testiklarna inte kommit ner i pungen. En dubbelsidigt kryptorkid hane saknar testiklar i pungen och är steril. En ensidigt kryptorkid hane har en testikel i pungen. En sådan hund är vanligen fertil men valpar efter kryptorkid hane får inte registreras i SKK.

5.3.2 Bakgrund

Kryptorkism förekommer hos nära hälften av hundraserna i Sverige. Frekvensen är vanligen under 5 proc. Kryptorkism förekommer oftare i kondrodystrofa raser än bland medelstora hundar. En sammanställning av flera olika undersökningar av kryptorkism hos boxer och schäfer visar att arvbarheten är mycket hög, 0.5-0.8. Arvsgången är inte klarlagd. Genetiska studier försvåras av att anlaget bara kommer till uttryck hos det hanliga könet. En familjär förekomst av kryptorkism får anses fastställd och flera forskare hävdar att primär idiopatisk* kryptorkism ökar vid inavel. Det är troligt att kryptorkism inte följer en enkel arvsgång annat än i undantagsfall. Recessiv arvsgång med samverkan av ett fåtal gener har föreslagits. Möjligen regleras testikelns vandring inuti buken av en gen och den yttre vandringen genom ljumskkanalen av en annan. En undersökning, som har stöd av flera forskare, kan tolkas så att anlaget är ett polygent tröskelanlag**. Anmärkningsvärt är att ett par studier visar en övervikt av hanar i kullar som innehåller kryptorkida valpar.

*utan påvisbar orsak **det är många olika anlag som måste förekomma hos hunden i en viss mängd (tröskeln) för att defekten ska visa sig.

5.3.3 Nuläget

I nuläget så finns det en allmän uppfattning att det föds en hel del kryptorkida hanar i Sverige, det finns gamla uppgifter som pekar på uppemot 20 %. Men vi har inte haft säkra siffror att lita på, därför gjordes en kartläggning under vintern 2010-2011. Det är viktigt att försöka hålla sig till fakta, oavsett vilket problem man pratar om. Vi kan ju också se, att det används

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

alldeles för få hanhundar som är svenskfödda, och en anledning skulle kunna vara att en del hanar försvinner ur avel på grund av kryptorkism.

5.3.4 Kartläggning kryptorkism 2011

Under 2011 genomfördes en undersökning angående frekvensen av kryptorkism. Det skedde med mejl och telefonkontakter med kända uppfödare av pembroke.

De data vi fick in sträckte sig från 2006-01-01 fram till 2010-12-31. Totalt har vi fått data från 19 uppfödare. Resultatet blev att 182 valpar fötts under perioden. 96 av dessa var hanar. Av dessa var 17 kryptorkida. Dessa 17 var 18 % av totala antalet hanar under mätperioden.

Detta är en hög siffra för en ras. Det innebär att nästan 1/5 av alla hanar försvinner av denna anledning. Om vi sen räknar in en del "fluffar" och sedan några som inte håller måttet antingen fysiskt eller psykiskt så inser man att det inte blir så många kvar.

5.3.5 Hälsoenkät welsh corgi pembroke 2015

Hundar födda 2005-2012, datainsamling sommaren 2015.

Populationen innehöll 41 normala hanar samt 15 st med någon form av kryptorkism = 27% av hanarna var kryptorkida.

Enligt de siffror som kom fram i enkäten har kryptorkismen ökat i rasen. Från tidigare 18 %, som är mycket i sig, till 27 %. När avelskommittén gick igenom alla svaren, så uppkom frågan om vi kanske har formulerat de frågor som rör kryptorkismen på ett mindre optimalt sätt. När man läser svaren i materialet så inser man att det går att missuppfatta frågorna. Det skulle kunna vara så att svaren visar på mer kryptorkism än vad som är fallet. Därför kommer avelskommittén att skicka ut en riktad enkät till uppfödarna under 2017 gällande detta.

5.3.6 Omvärldsanalys

Det pratas också om detta i andra länder och eftersom importer hela tiden kommer in så är det viktigt att vi pratar om det. Vi har även hört från andra länder oroande höga siffror på antalet födda kryptorkida hanar, men även där så verkar det vara en allmän uppskattning och inte siffror som är byggda på fakta. Det blir lätt en allmän uppfattning om man pratar om det och inte håller sig till fakta.

5.3.7 Avelsstrategier

Kryptorkida hundar ska inte användas i avel. Eftersträvansvärt är att avelsdjur (både hanar och tikar) väljs från kullar där alla hanar har normalt belägna testiklar.

5.3.8 Kortsiktiga mål

➤ Information till uppfödare. (fortlöpande)

5.3.9 Långsiktiga mål

➤ Bevaka förekomsten i den svenska populationen

5.4 Kejsarsnitt

5.4.1 Inledning

Kejsarsnitt är ett problem som kan drabba tikar i alla raser och av många olika anledningar. Det kan vara valpar som fastnar, stora valpar eller helt enkelt dåligt värkarbete. Det är också ett problem som bör tas på allvar, då förmågan att para sig, föda och ta hand om sina valpar borde stå i förgrunden i avelsarbetet för alla raser.

5.4.2 Bakgrund

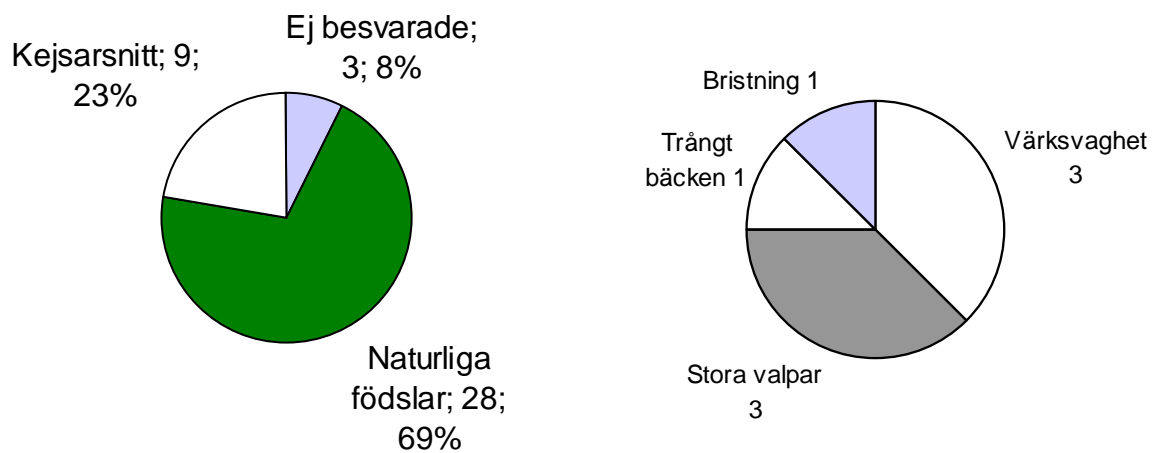
Under vintern 2009-2010 gjordes en mejl-enkät som riktades direkt till uppfödare i Sverige om födslar under de senaste 4 åren. Detta för att ta reda på hur vanligt det är med kejsarsnitt på pembroke. En annan anledning var att försöka utröna vad som är orsaken till de kejsarsnitt som vi har. Alla orsaker är ju inte ärftliga och för att få igång en diskussion så var det väsentligt att få reda på orsaker. Det har också visat sig att valparna har ökat sin födelsevikt, i många fall så närmar det sej det dubbla om man jämför med siffror för 10-20 år sen.

5.4.3 Nuläge

UNDERSÖKNING AV SVENSKA PEMBROKEKULLAR

ÅR 2006-01-01 FRAM TILL 2009-12-31

Mejl-enkäten gällde 40 olika kullar, där det endast var 3 kullar som inte vi fick svar på. Av de återstående 37 var det 9 kejsarsnitt. Det ger ett antal av naturliga födslar på 28.

Värksvaghet: 3 tikar (2 snitt på samma tik)

Stora valpar: 3 tikar

Trångt bäcken: 1 tik

Bristning: 1 tik

De 9 kejsarsnitten delades upp i grupper som representerade anledningen som föranlett ingreppet. 1 tik hade för trångt bäcken, vilket kan anses som ärftligt då anatomin nedärvs. 1 tik hade bristningar i livmodern från ett tidigare snitt. Det återstår då 6 kejsarsnitt där det är lika många stora valpar som dåligt värkarbete. Detta innebär att vi måste hålla ögonen, även på valparnas storlek.

5.4.4 Hälsoenkät welsh corgi pembroke 2015

Hundar födda 2005-2012, datainsamling sommaren 2015.

Populationen innehöll 23 tikar som valpat x antal gånger, 12 av dessa totalt 38 valpningar gjordes med hjälp av kejsarsnitt = 32 %

Hälsoenkäten visade att 32 % av tikarna under dessa år blev förlösta med kejsarsnitt. Dessa siffror är alarmerande och avelskommittén kommer att skicka ut en riktad enkät till våra uppfödare för att konfirmera resultatet samt kunna utröna orsakerna. Det skulle kunna vara så att en del tikar drabbats av problem som valp som fastnat, för många valpar eller andra orsaker som inte direkt är ärftliga orsaker. Förhoppningsvis har inte antalet tikar med dåliga värkar ökat, utan det är en tillfällighet att många drabbats av andra komplikationer.

5.4.5 Omvärldsanalys

Det är svårt att få en uppfattning från våra grannländer då detta är ett problem som inte direkt diskuteras. Kanske är det så för att det inte har varit ett problem för pembroke, men att hålla en diskussion öppen medför att man kan stoppa i tid om det dyker upp för mycket kejsarsnitt. I vissa länder, verkar det också vara så att man inte anser att det är ett problem med mycket snitt. Detta är mycket olyckligt, vi håller på med att avla, att bevara raserna och då borde det vara av yttersta vikt att hundarna kan reproducera sig utan problem.

5.4.6 Avelsstrategier

Avelsstrategier i detta hänseende borde vara självklart. Man avlar inte på individer som inte kan föda själva. Men det är också mycket viktigt att man tittar ordentligt på orsakerna till kejsarsnitt. Alla orsaker är ju inte direkt ärftliga, och vi har en liten avelsbas och ska inte plocka bort bra individer utan anledning. För att hålla detta problem under uppsikt krävs en öppen och ärlig dialog i specialklubben och mellan uppfödarna.

5.4.7 Kortsiktigt mål

- Att informera uppfödare om valpningar, orsak och verkan samt sunda avelsbeslut. (fortlöpande)

5.4.8 Långsiktigt mål

- Minska det procentuella antalet kejsarsnitt gentemot dagens nivå.

5.5 von Willebrands sjukdom typ I

5.5.1 Inledning

Under 2006 uppmärksammades misstänkta onormala blödningsproblem hos enskilda pembrokes i Sverige. Misstanken fanns att det kunde röra sig om en koagulationsstörnings-sjukdom; von Willebrands sjukdom typ I (vWd typ I). SWCK beslöt att undersöka saken närmare och Avelskommittén för pembroke startade upp det som sedermera kom att kallas för vWd typ I-projektet.

5.5.2 Bakgrund

Den ärftliga defekten von Willebrands sjukdom typ I förekommer hos ett antal hundraser däribland welsh corgi pembroke. Det är en mild form av blödarsjuka som dock i värsta fall kan bli fatal för en hund om den råkar ut för andra kroppsliga kristillstånd i samband med

RAS version 4 welsh corgi pembroke SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

blödningar. I Sverige har vi hos pembroke i nuläget inte kunnat konstatera några fall med kliniska symptom.

Under 2007 gjordes en kartläggning i mindre skala för att utröna hur frekvent defekten var hos populationen i Sverige. Detta gjordes med DNA-test som alltså påvisar huruvida individerna har anlag för att kunna utveckla sjukdomen. Resultatet av testet kan utfalla som följer:

1. FREE: individen är fri från anlaget för sjukdomen.
2. CARRIER: individen är bärare av anlaget i enkel uppsättning och för eventuellt över det defekta anlaget till nästa generation.
3. AFFECTED: individen är bärare av anlaget i dubbel uppsättning (genetiskt affekterad) och skulle kunna utveckla sjukdomen om vissa andra omständigheter samspekar (kliniskt affekterad)

Resultat av kartläggning DNA-test vWd typ I welsh corgi pembroke 2007

	Antal testade	FREE	CARRIER	AFFECTED
Totalt	51	15	27	9
Hane	20	8	9	3
Tik	31	7	18	6
		29,4%	52,9%	17,6%

På ett antal DNA-testade hundar har man även gjort von Willebrand faktortest (vWF) för att få veta om hunden har störd koagulation. Resultatet av detta är tveksamt att tolka. Under 2008 var det därför planerat att man på ett antal hundar skulle göra ytterligare vWF-tester. Dessa faktortester kunde under lång tid ej utföras då testreagens inte kunnat uppbibras.

I oktober 2009 hade Avelskommittén för pembroke ett möte med SKKs DNA-grupp för att diskutera hur vi skulle hantera den uppkomna situationen i vWd-projektet. Resultatet blev att man frångick vWF-testet. Istället har vi tagit blodprov från tre hundar vilka är DNA-testade med resultatet AFFECTED. Dessa har undersökts med ett så kallat PFA-test (Platelet Function Assay). Det är ett övergripande test som mäter adhesion och aggregation av trombocyterna. Förutom detta har vi verifierat att DNA-testresultat är oberoende av laboratorier genom att skicka prov från en hund med tidigare testresultat AFFECTED, likaså en CARRIER och en FREE; till ett laboratorium som ej tidigare utfört testen på just dessa djur.

5.5.3 Nuläge

Den 5 april 2011 hade SWCK åter ett möte med SKK/DNA-gruppen för att redovisa och diskutera v Wd typ I-projektet. Nu fanns ytterligare information att beakta i form av testresultat från PFA-testningen samt information från hälsoenkät 2010.

SWCK lade fram ett förslag som handlade om att ta bort den dåvarande avelsrekommendationen avseende testning av vWd typ I. De saksäl som lades fram var:

- ↪ vWd typ I hos pembroke är en mild form av blödarsjuka och i Sverige eller utomlands känner vi idag inte till något djur som visat kliniska symptom.
- ↪ De djur som i undersökningen visat sig ha en defekt trombocytfunktion har inte visat några kliniska symptom på sjukdomen trots att de varit med om både valpningar och hudsår.

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

- ↪ Pembroke har en mycket snäv avelsbas i Sverige. Att snäva in den ytterligare genom att sortera bort "v Wd typ I djur" förefaller som ett större hot mot rasens bevarande än att fortsätta avla som vanligt (då det finns belägg för att sjukdomen funnits i rasen redan på 1980-talet).
- ↪ Det har förekommit att man fått olika svar på DNA-testet från olika laboratorier på samma hund. Vi har två kända fall av detta!
- ↪ Det råder osäkerhet vad gäller arvs gången.
- ↪ Att stryka individer ur en så liten population, kan öppna vägen för andra sjukdomar eller problem, och då ev. helt i onödan.
- ↪ Rasen har andra större problem att jobba med t ex 18 % kryptorkism.

SKK/DNA-gruppen var enig om att stödja SWCK i dess saksål till att ta bort avelsrekommendationen avseende testning av vWd typ I.

5.5.4 Omvärldsanalys

Vi har försökt undersöka hur de ser på vWd typ I hos pembroke i andra länder runt om i världen. Det är väldigt olika vilken respons vi får, så vi har enbart information från ett fåtal länder. I Australien och Norge finns inga pembrokes med kliniska symptom och ingen efterfrågar tester. USA menar att det inte finns adekvat vetenskapligt underlag till det DNA-test som finns. De pekar även på att det inte är någon av de allvarliga formerna av vWd (typ II el. III) som hunden riskerar att ärva. Av dessa anledningar rekommenderar de inte sina medlemmar att testa sina djur för vWd typ I.

5.5.5 Avelsstrategi

SKKs regelverk är vägledande.

5.5.6 Långsiktigt mål

- ↪ Bevakning av denna anomali hos pembroke i Sverige samt omvärlden.

5.6 Degenerativ myelopati (DM)

5.6.1 Inledning

1973 beskrev Dr Averill första gången en degenerativ sjukdom med okänd anledning som angrep ryggmärgen, på gamla schäferhundar. Degenerativ myelopati är en sjukdom i ryggmärgen som skapar en progressiv svaghet i bakbenen. Idag är sjukdomen konstaterad på en rad olika raser, däribland welsh corgi-raserna cardigan och pembroke.

5.6.2 Bakgrund

Degenerativ myelopati är en progressiv sjukdom i ryggraden på äldre hundar. Sjukdomen har en förrådsk debut när hunden har uppnått en ålder mellan 8 och 14 år. Det börjar som problem med koordinationen i bakbenen (ataxi). Den affekterade hunden kommer att vackla när den går, bocka över eller dra fötterna efter sig. Detta kan först uppenbara sig på ett bakben och sen gå över på det andra. Allteftersom sjukdomen framskrider, blir benen svaga och bakkdelen ger vika och hunden får problem med att stå. Svagheten blir mer och mer framträdande tills hunden inte längre kan gå. Det kan gå mellan 6 månader till 1 år innan hunden är helt förlamad. I ett längre perspektiv så tillkommer en oförmåga att urinera och att avge avföring samt eventuellt även en svaghet i frambenen. En viktig information i denna sjukdom är att den är absolut smärtfri.

RAS version 4 welsh corgi pembroke SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

5.6.3 Nuläge

Det har gjorts DNA-test i USA på 38 affekterade welsh corgi pembroke och 17 relaterade kliniskt friska för att fastställa var i generna man kunde hitta mutationen. Även om hunden vid DNA-test visat sig ha mutationen så är det inte säkert att sjukdomen utvecklas. I Sverige har vi kännedom om ett fall då en pembroke fått diagnosen degenerativ myelopati. Det var 1984 och sedan dess känner vi inte till några fler pembrokes som fått den diagnosen.

5.6.4 Hälsoenkät welsh corgi pembroke 2015

Hundar födda 2005-2012, datainsamling sommaren 2015.

Populationen innehöll inga pembrokes som visade tecken på degenerativ myelopati.

5.6.5 Omvärldsanalys

Vad vi vet idag så utförs DNA-tester för degenerativ myelopati i USA och i vissa delar av Europa. Det har inte fått riktigt genomslagskraft troligen på grund av sjukdomens sena debut och osäkerheten om sjukdomen ens kommer att utvecklas, trots att man hittar mutationen i generna. I USA finns idag pembrokes som fått diagnosen degenerativ myelopati.

5.6.6 Avelsstrategi

Pga sjukdomens komplexa arvs gång kan vi ej rekommendera DNA-test (ej heltäckande) för att göra avelsplanering.

I den svenska populationen verkar det inte vara ett problem.

Avelsstrategi i detta avseende är för tillfället att avvakta, i väntan på att avelskommittén får fram mera fakta om sjukdomens debut och utveckling.

5.6.7 Kortsiktiga mål

➔ Information till uppfödare. (fortlöpande)

5.6.8 Långsiktiga mål

➔ Bevaka sjukdomen så att inte den förändras på något sätt. (5år)

5.7 Tandbortfall

5.7.1 Inledning

Med tandbortfall menas en medfödd eller utvecklingsbetingad avsaknad av en eller flera tänder som skall ingå i det s.k. normala bettet. Att en tidigare befintlig tand lossnat eller dragits ut kallas däremot inte för tandbortfall.

5.7.2 Bakgrund

Tandbortfall har funnits hos hunddjuren i många tusen år. Det är en defekt som leder till försämrad funktion när hunden ska tugga. En hund med normal full tanduppsättning är alltså det ideala.

Familjär förekomst av tandbortfall och hög frekvens i vissa familjer/raser tyder på att anomalin är ärftlig. I internationell litteratur beskrivs tandbortfall hos några olika raser, exempelvis borzoi, collie, dalmatiner, dandie dinmont terrier, dobermann, foxterrier, labrador retriever, skotsk terrier och yorkshireterrier. Tandbortfall kan även förekomma i många andra raser och det kan finnas stora skillnader mellan olika länder för en och samma ras.

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

Omfattande studier tyder på att det finns en recessiv nedärvning för varje tand, dock inte ett enkelt anlag med så kallad Mendelsk klyvning. Det innebär att anlag(en) för att en viss tand skall finnas (alternativt saknas) nedärvs separat och oberoende av anlagen för övriga tänder. Om man bland genetiskt belastade avelsdjur valde felfria djur under tre generationer fick man snabbt en hög frekvens av normala bett. Motsatsen gällde också. Andra arbeten talar för en enkel recessiv arvsång, en recessiv arvsång i flera anlag eller en polygen nedärvning. Möjligen råder olika arvsångar i olika raser och för olika tänder. I många raser saknar ett stort antal hundar ett komplett 42-tänders bett. De tänder som saknas är ofta av ringa eller ingen betydelse för bettets funktion i hundens nuvarande livsstil.

5.7.3 Hälsoenkät welsh corgi pembroke 2015

Hundar födda 2005-2012, datainsamling sommaren 2015.

8 st (6 %) av hundar i den undersökta populationen uppgavs ha medfödd tandförlust.

5.7.4 Nuläge

Det förekommer tandförluster som är genomgående i en del familjer i den svenska populationen. Detta är oroande och behöver tas på allvar för att det inte ska bli värre och sprida sig i de olika linjerna i landet. Det verkar också finnas en del enklare tandbortfall som inte är direkt ärftliga, men de ska givetvis hållas under uppsikt.

5.7.5 Avelsrekommendationer

Om man vill selektera mot tandbortfall kan man, tand för tand, följa principerna för eliminering av polygena eller okända anlag. Det innebär att drabbade hundar inte används i avel och att avelsdjur väljs från så bra kullar som möjligt. Det har visat sig i undersökningar, att man genom att använda avelsdjur med full tanduppsättning, ganska snabbt kan få tillbaka hundar med full tanduppsättning. Det viktigaste är alltså att välja bort individer med tandbortfall. Detta är särskilt viktigt i familjer med flera individer med tandbortfall.

5.7.6 Kortsiktiga mätbara mål

- Informera uppfödarna om allvaret i tandbortfall på hund.
- Utbilda i allvaret att välja ut sina avelsdjur.

5.7.7 Långsiktiga mätbara mål

- Att på lång sikt minska på antalet individer med ärftligt tandbortfall.

5.8 Höftledsdysplasi (HD)

HD är en felaktig utveckling av höftleden och en relativt vanlig skelettrubbning hos många hundraser. Risken för att en hund ska utveckla HD är betingat av såväl arv som miljö, arvsången är komplex (kvantitativ). Detta innebär bl.a. att även hundar med normala höftleder (grad A eller B) kan producera avkommor som utvecklar HD. Risken för att hund med normala höftleder ska producera avkomma som utvecklar HD ökar om dess föräldrar och/eller syskon har HD. Rubbningen i ledens utveckling äger rum under hundens uppväxttid. Först när skelettet vuxit färdigt kan man bedöma höftledernas utseende med hjälp av röntgen.

Metoden för röntgenundersökning av höftleden på hund är utvecklad för hundar med långa ben. Detta medför att en HD-undersökning på en kortbent hund kan vara osäker eftersom benets längd inverkar på hur en frisk höftled ska se ut.

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

5.8.1 Hälsoenkät

Hundar födda 2005-2012, datainsamling sommaren 2015.

Populationen innehöll 125 pembrokes. Av dessa hade tre HD-röntgats. En pembroke av dessa tre fick diagnosen HD.

5.8.2 Nuläge

I dagsläget har vi ytterst få hundar med en problematik som skulle kunna härledas till HD i den svenska pembrokepopulationen. SWCK har inga krav på att föräldradjur ska vara friröntgade av de skälen att detta inte är ett problem i populationen samt att undersökningsmetoden inte är optimal för vår kortbenta ras.

5.9 Kost och motion

5.9.1 Inledning

Adekvat kost och motion är viktigt för att pembroken ska må bra och leva ett lång friskt glädjefyllt liv. För att kunna ge den optimala förutsättningar är det viktigt att känna till pembrokens behov.

5.9.2 Bakgrund

Pembroken är anpassad för att kunna göra kraftfullt explosiva fartinsatser på kort distans. Den ska även kunna vara i tjänst dagen lång vid vallning i travtempo långa sträckor. Som exempel på det kan vi erinra oss hur man transporterade boskap från Wales till marknaden i London med hjälp av corgis. Denna ras är ett kraftfullt och uthålligt muskelpaket i storlek som en medelstor hund fast med korta ben.

5.9.3 Nuläge

Tyvär har det blivit ett problem med övervikt i hundvärlden. Såväl pembroke som andra raser har alltför många exempel på överviktiga hundar. Det är onödigt att utsätta dessa pembrokes för det här vilket just för stunden innebär kanske tristess (de orkar inte hoppa och leka), i längden risk för följsjukdomar som: ryggskador, diabetes, belastningsskador, hjärtbesvär. De flesta pembrokes säger aldrig nej till en bit mat extra så det måste bli vi som tar ansvaret för hur mycket mat det blir.

Det finns folk som får för sig att pembroken inte behöver särskilt mycket motion bara för att den har så korta ben. Fel! Detta är en ras som kräver rejält med motion. Helst ska den motioneras i kuperad terräng så att det blir inbyggd muskelträning också. Det är nämligen viktigt att den får bygga på och stärka muskelkorsetten kring ryggraden. Man bör tänka på att ca 60 % av hela hundens vikt bärs upp av fronten. Därmed är det väldigt viktigt att hunden för det första är väl konstruerad i fronten och att den inte tillåts gå upp i vikt. Det är också viktigt att hunden får röra sig naturligt i kroppen. Om hunden tillåts att dra i kopplet, antingen den har halsband eller sele, så blir det snedbelastningar i kroppen. Det i sin tur kan lättare leda till pålagringar i lederna som då diagnosticeras som artros.

Att vara välmusklad i kroppen med en god balans underlättar för leder att röra sig och åldras på ett naturligt sätt vilket hjälper hunden att hålla sig sund och frisk.

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

5.9.4 Hälsoenkät welsh corgi pembroke 2015

Hundar födda 2005-2012, datainsamling sommaren 2015.

Alla hundar, utom två där det saknades svar på denna fråga, rapporterades ha god aptit.

Hanarna vägde mellan 12,0-20,0 kg. Viktspannet för tikarna var 10,0-20,5 kg.

Medelvikten var 15,1 kg för hanarna och 13,0 för tikarna.

5.9.5 Omvärldsanalys

I omvärlden kan vi se hur fenomenet övervikt/diabetes hos hundar inte bara är ett svenskt problem. Ett sätt det avspeglar sig på är att nästan varenda fodertillverkare idag har minst ett bantnings/light-foder i sitt sortiment. (Ett light-foder är alltså ett foder hunden ska äta under en begränsad tid för att gå ned i vikt, inte fodras under ett halvt liv på.)

5.9.6 Vikt specificerad i rasstandarden

I rasstandarden för pembroke står specificerat vikt för rasen. Hanhund:10-12 kg. Tik: 9-11 kg. Dessa siffror är vägledande och inte absoluta. Det viktigaste när man bedömer om hunden är i bra hull är dess helhet och proportioner. Hundens midja ska synas tydligt och man ska kunna känna revbenen lätt när man stryker över sidan. De flesta välhållna pembrokes i den svenska populationen ligger på en vikt något över den i standarden specificerade.

5.9.7 Frågor och svar

➤ Vad ska jag tänka på när jag väljer hundmat åt min pembroke?

Tänk på att det är en stor ras, fast den har korta ben. Rådfråga uppfödaren eller andra som har erfarenhet av att föda upp corgi.

➤ Jag har en 4-månaders pembroke-tik som är väldigt tjock, behöver hon banta?

Man bantar inte en valp. Man drar ner maten lite, diskuterar med sin uppfödare om valpen får röra sig tillräckligt och väntar på att valpen ska springa av sig "valphullet".

➤ Vad är en normalt slank pembroke?

Man ska kunna se midjan tydligt, och känna revbenen lätt när man stryker över sidan. Däremot ska inte ryggraden kännas tydligt. Är man osäker, be om hjälp av någon med erfarenhet.

➤ Hur gör jag för att få min pembroke att gå ner i vikt?

För det mesta så får inte pembroke för mycket mat, utan för lite motion. Light-foder är något som är tillverkat för att ges under en kortare tid för viktnedgång, det är inte något som en hund kan leva på. Så, eventuellt light-foder ett kortare tag, öka motionen och framför allt, variera motionen.

➤ När ska jag börja motionera min pembroke som nu är 4 månader?

Det är viktigt för en växande individ att röra sig så att muskler, senor och ligament stärks. Det stärker även skelettet. En valp ska få röra sig i sin egen takt och man ska sakta öka tiden hur länge man är ute. Det är viktigt att skilja på koppelpromenader på asfalt och att springa lös i skogen eller på gräs. Valpens viktigaste växtperiod är mellan ca 4 månader och upp till 6-7 månader, och då är det extra viktigt hur den äter och rör sig. Svårt är att säga någon exakt tid, men man ska använda sitt sunda förnuft och rådfråga med folk med erfarenhet.

➤ Vad är tillräcklig motion för min pembroke?

Ett minimum på sammanlagt 2 timmar per dag kan nog anses vara rimligt. Men det är individuellt för varje pembroke. Är hunden för tjock, trots att den äter "rätt" mängd mat, så kan man eventuellt byta foder eller ge hunden mer motion.

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

☞ Hur ska jag motionera min pembroke?

Det är viktigt att motionen är omväxlande. Man ska tänka på att detta är en hundras som är framavlad för att jobba väldigt många timmar på dygnet och därför har väldigt hög aktivitetsnivå. Den absolut bästa motionen är att gå i skogen, där får hunden omväxlande träning av olika muskelgrupper och kan hålla sig friskare längre. Bra är då att alternera med snabba koppelpromenader där hunden får trava i ett högt tempo en längre stund. Något som kan vara ganska förödande är när hunden får rusa ut genom dörren, från vila till högsta tempo på 0 sekunder. Det kan skada musklerna och på sikt så kan det bli symptom av det.

5.9.8 Kortsiktigt mätbara mål

☞ Informera om kost och motion (löpande)

5.9.9 Långsiktigt mätbara mål

☞ Att se till att informationen kommer ut till allmänheten att pembroke är en aktiv, pigg och alert hund som kräver en del motion och en fast hand. (5år)

6 Exteriör

6.1 Exteriöranalys

6.1.1 Inledning

Welsh corgi pembroke skall vara lågställd, kraftig och robust byggd utan att bli grov eller oädel. Kroppen skall vara medellång, inte kort och kompakt. Den ska ge intryck av massa och styrka trots det lilla formatet. Den bör ha en viss stramhet i linjerna. Proportionen skall uppnås av korta ben, inte av en lång kropp. Trots de korta benen skall den vara sund och rörlig. Man ska även kunna se en tydligt markerad könsprägel. Pembroke skall vara frimodig och vänlig, aldrig någonsin nervös eller aggressiv.

6.1.2 Bakgrund

För att få en uppfattning om nuläget vad gäller exteriör standard hos den svenska pembrokepopulationen har en analys av skrivna kritiker från ca. 80 % av svenska officiella utställningar under åren 2014-2015 gjorts. Det är enbart svenskfödda hundar med i undersökningen.

År 2014

- 39 utställningar
- 38 olika domare

År 2015

- 37 utställningar
- 34 olika domare

6.1.3 Nuläge

Man kan verkligen säga att kvaliteten har ökat i utställningsringarna runt om i landet. Detta styrks av att de negativa kommentarerna i kritikerna går mer och mer ned i detaljnivå och kommentaren ”av utmärkt typ” blir vanligare och vanligare. Dessutom så höjs andelen CK på de svenska hundarna i stigande takt. Tyvärr så ser vi fortfarande individer som inte är i utställningskondition. Där spelar både hullet, pälsens kondition och fostran in. Det är inte bara att ta en hund och gå på en utställning som många kanske tror. En domare som dömer kanske 10-20 utställningar per år, med kanske ca 150 hundar per tillfälle, ser många hundar och

RAS version 4 welsh corgi pembroke SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

”tröttnar” nog på hundar som kommer och inte är i rätt form. En del domare ser det som en ren förolämpning när det kommer in hundar som inte ens är rena i ringen. Om hunden väger för mycket, hur ska man då kunna se de rätta rörelserna eller storleken på hunden?

Om vi då skall se till den exteriöra kvaliteten på våra pembrokes i dag kan man sammantaget säga att vi är på väg åt rätt håll, MEN vi har fortfarande en hel del att förbättra.

De fördelar och nackdelar som ofta nämns i kritikkommentarerna är:

Fördelar	Nackdelar
↷ Helhet	↷ Topline, rygglinje
↷ Typ	↷ Lösa rörelser
↷ Rygglinje	↷ Dåligt uppförande, både ovana veka hundar och bråkiga
↷ Rörelser	↷ Bröstkorg, längre, för flat, utvecklade
↷ Förbröst	↷ Öron
↷ Bröstkorg	↷ Trånga rörelser fram
↷ Huvud	↷ Lösa armbågar
↷ Könsprägel	↷ Underställda rörelser bak
↷ Sunda framben	↷ Lång länd, välvd länd
↷ Storlek	
↷ Benstomme	

Överst och i fallande ordning är de mest förekommande kommentarerna listade. Här kan man ju utläsa en hel del. Vi har många bra kommentarer om typ och helhet, rygg och rörelser och bröstorgar. På den negativa sidan står topline, lösa rörelser och dåligt uppförande överst på listan. Alla dessa tre saker kan man åtgärda med muskelträning och fostran.

6.1.4 Omvärldsanalys

Idag kan man med tillfredsställelse se en betydligt jämnare kvalitet än vad man gjort på länge i utställningsringarna. Även på de stora utställningarna med utländska hundar, börjar de svenska individerna hävda sin plats i toppstriderna. Det blir även fler och fler som reser utomlands och placerar sig bra i konkurrensen.

Det har hela tiden kommit in nytt blod från omvärlden som har hjälpt till att hålla genbasen bredare. Vi kan också se att de importer som har kommit har hjälpt till att vi idag har en bra stam med stubbsvansade pembrokes av bra kvalitet. Det står i standarden att pembroke ska ha ”helst medfödd stubbsvans”, så det är vår uppgift att försöka bevara den genen.

6.1.5 CK vid specialutställningar

Materialet består av svenskfödda pembrokes vid SWCKs specialutställningar i officiell klass.

Många faktorer inverkar när man ska försöka utläsa en trend av materialet. Men man kan tydligt utläsa att enligt domarna på våra utställningar så har kvaliteten ökat på de svenska utställningarna. Antalet CK har ökat procentuellt och det stöder även den känslan man har idag på utställningar samt vad vi kan utläsa ur alla utställningskritikformulär vi gått igenom. De visar på att typ, storlek och rörelser har blivit generellt bättre. De omdömen med negativ kritik på utställningar idag är mindre detaljer samt saker som går att åtgärda genom rätt foder och motion. Därmed har de därför inte någon genetisk bakgrund.

RAS version 4 welsh corgi pembroke
SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

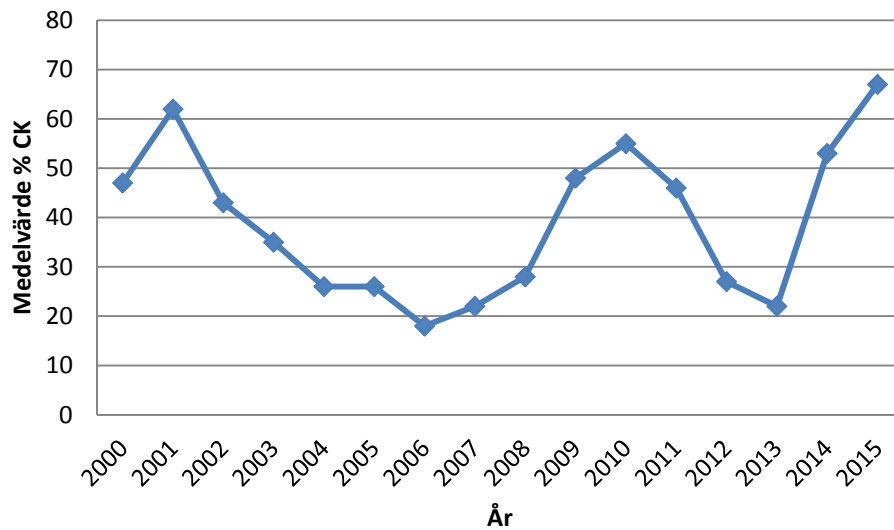
År	Plats /Domare	Antal CK/ Antal deltag.	% CK	Plats/Domare	Antal CK/ Antal deltag.	% CK	medel % CK
2000	Morokulien Hopwood Peter	2/12	17	Motala/Borgen Indergard Anne	12/18	67	47
2001	Mölnadal Fran Fricker	14/21	67	Askersund Sperne Hans-Åke	9/16	56	62
2002	Borås Tammelinn Tuula Maija	10/27	37	Ånnaboda Klindrup Freddie	13/27	48	43
2003	Vårgårda Germundsson Ove	9/23	39	Södertälje Per-Erik Wallin	8/25	32	35
2004	Morokulien Margo Hackney	2/20	10	Askersund Anita Withmarsch	9/23	39	26
2005	Tjörn Törlöv Nils-Arne	7/24	29	Öland Hedne Olav	5/23	22	26
2006	Österbybruk Johansson Karl-Erik	2/8	25	Skillingaryd Redlicki Miroslav	5/31	16	18
2007	Hässleholm Wilberg Leif-Herman	10/32	31	Morokulien Stephanie Headgepath	2/22	9	22
2008	Almare Stäket Peter Green	8/29	28	-----	-----	-----	28*
2009	Haparanda Swann Julie	4/7	57	Flyinge Almgren Hans	9/20	45	48
2010	Norrköping Raita Ritva	4/11	36	Morokulien Fran Fricker	8/11	73	55
2011	Simmatorp Eva Valinger	7/17	41	Österbybruk Dover Kevin	6/11	55	46**
2012	Degernäs Ingrid Prytz Ohm	5/21	24	Backamo Roland Fors	7/18	39	31
2013	Tånga hed Anneli Sutela	3/11	27	Morokulien Vincent Savioli	3/18	17	22
2014	Bollnäs Nilsson Susanne	3/5	60	Kågeröd Rohlin Thomas	10/22	45	53
2015	Eskilstuna Edoff, Anne Chatrine	8/12	67	-----	-----	-----	67

*2008 arrangerades endast den internationella circuiten som ej dömde enligt svenska utställningsregler. Här har omdömet EXCELLENT fått motsvara CK.

**2011 började det nya nordiska bedömningssystemet gälla.

RAS version 4 welsh corgi pembroke SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

6.1.6 Kortsiktiga mål

- Att informera om hur man med sunt förnuft och självkritiska ögon kan se till fördelar och nackdelar på de hundar man önskar bruka i avel. (löpande)
- Att genom information stödja uppfödarna i deras långsiktiga avelsplanering med sund rastypisk exteriör, hälsa och tilltalande mentalitet som mål. (löpande)

6.1.7 Långsiktiga mål

- Behålla och stabilisera den höga nivå CK som vi har idag.

6.2 Stubbsvans

6.2.1 Inledning

Stubbsvansen har visat sig vara en dominant gen och det är mycket lätt att tappa bort om man inte är medveten om de genetiska reglerna. Om man vill bevara en dominant gen i rasen måste en av föräldrarna bära genen. Pembroke är en av de fåtal raser i världen som har genen för stubbsvans. Det står i rasens standard, ”helst medfödd stubb”, så det anses vara en viktig detalj i rasens avel och det har kommit att bli lite av ett kännetecken för rasen. Det är mycket uppmuntrande att se de siffror som visas på SKKs Avelsdata. Procenten stubb har ökat upp till 67 %, 2015.

6.2.2 Bakgrund

Eftersom det så tydligt är specificerat i standarden så borde man egentligen ha fokuserat på att avla på stubb redan ”från början” av rasens bildande. Det finns olika teorier om varifrån rasen fått anlaget för stubbsvans. Kanske det kom med vikingarna och västgötaspets, eller via Holland och schipperken, och sen kuperades de valpar som föddes med lång svans för att få en enhetlig typ. När kuperingsförbudet kom i Sverige 1989, så var det inte alla uppfödare som gav sig in i aveln med stubbsvans, medan det i andra länder blev det en mer inriktad avel på stubbsvans från början. Men intresset har ökat både i Sverige och i andra länder när det gäller att bevara ett av rasens karaktäristiska drag.

RAS version 4 welsh corgi pembroke SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

6.2.3 Nuläge

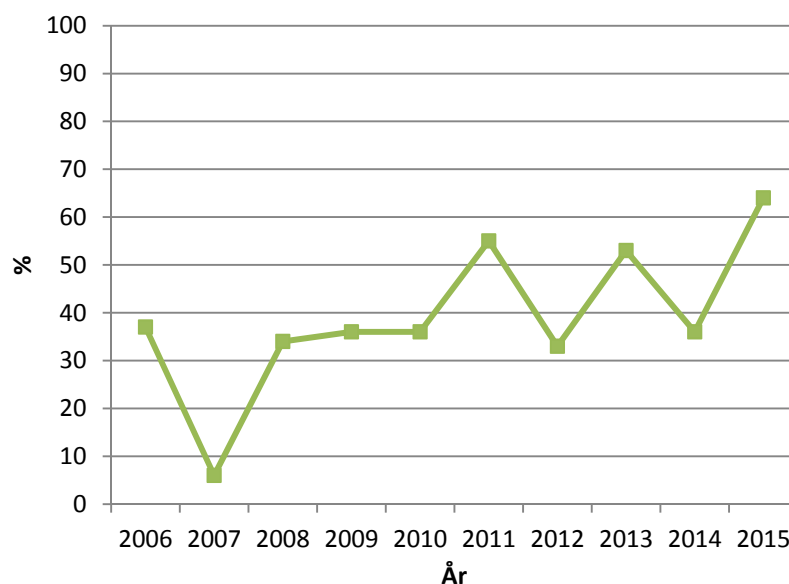
Kennlar som medvetet avlar på stubbsvansanlaget kan komma upp i 46 – 69 % stubb.

ANDEL SVENSKFÖDDA PEMBROKEVALPAR MED STUBBSVANS ÅR 2006-2015

År*	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	\bar{x}
Registerade valpar	59	18	53	33	45	49	36	64	42	67	47
Naturlig stubb	22	1	18	12	16	27	12	34	15	43	20
Stubbsvans %	37	6	34	36	36	55	33	53	36	64	39

*År = år för registrering

Andel svenskfödda pembrokevalpar med stubbsvans

6.2.4 Omvärldsanalys

Idag kan man säga att Norden har kommit långt när det gäller den stubbsvansade pembroken och aveln har bedrivits med största försiktighet och ett djupt intresse att bidra till friska, sunda typriktiga stubbsvansade pembrokes. Det finns idag ett brett intresse över hela världen att utbyta hundar för att bredda aveln och gemensamt jobba för en sund och frisk, stubbsvansad ras. De flesta länder har idag kuperingsförbud och det har ökat det internationella samarbetet med att importera och exportera hundar. Det har också inneburit en stor fördel för rasen, då det genetiska utbudet ökat i olika delar av världen.

6.2.5 Avelsstrategier

Strategin för aveln med stubbsvans borde vara att hela tiden använda även de långsvansade individerna, inte minst för att hålla aveln så genetisk varierad som möjligt och låta alla goda individer användas, oavsett vilken längd de har på svansen. SWCK rekommenderar att ett av

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

föräldradsjuren i en kombination har stubbsvans så att det för rasen unika stubbsvansanlaget bevaras och förs vidare.

6.2.6 Kortsiktiga mål

- ↗ Uppmuntra och informera nya och gamla uppfödare om hur man bäst genomför stubbsvansaveln på en ras så att man inte utarmar det genetiska utbudet men ändå bevarar anlaget. (löpande)

6.2.7 Långsiktiga mål

- ↗ Att medverka till att bevara stubbsvansgenen i rasen.
- ↗ Att bidra till att öka antalet stubbsvansande Sverige-födda pembrokes till 50 % samt att få denna nivå stabil.
- ↗ Att uppmuntra och försöka bidra till det internationella samarbetet och utbytet så att rasen fortsätter att vara en sund och frisk ras.

6.3 Särskilda rasspecifika domarinstruktioner (SRD)

I den nya versionen av SRD som gäller från 2014 har welsh corgi pembroke tagits bort från listan över raser som omfattas av detta dokument rörande överdrifter hos rashundar.

7 Sammanfattning av krav och rekommendationer

7.1 Inledning

Pembroken i Sverige är en frisk och sund hundras varför vi lyckligtvis EJ behöver ha stränga krav på olika hälsoprogram. Vid val av avelsmaterial är det många olika aspekter som man måste tänka på, som ska vägas för och emot. Den perfekta hunden är inte född än och kommer inte att bli det heller. Det innebär att ALLA hundar/individer har fel och brister inom olika områden. Det kan vara exteriört, anatomiskt eller något annat. Som tur är så slipper vi lägga så stor vikt vid olika tester osv., utan kan avla vidare med en sund, frisk och trevlig ras inför ögonen.

7.2 Krav för valphänvisning

SWCKs mål för valphänvisning är att långsiktigt främja en positiv utveckling för rasen genom att hänvisa valpkullar av hög kvalitet från uppfödare som är anslutna till klubben. Följande krävs för att få valphänvisning genom SWCK:

- ↗ Uppfödaren skall vara medlem i SKK och SWCK.
- ↗ Uppfödaren skall följa SKKs grundregler samt SKKs avelspolicy.
- ↗ Föräldradsjuren skall minst ha fått bedömningen VERY GOOD vid officiell utställning.

7.3 Avelsrekommendationer

SWCK rekommenderar att uppfödare beaktar följande vid avelsplanering:

- ↗ Tik bör ej paras före två års ålder.
- ↗ Avelsdjur bör vara ögonlysta inför parning.
- ↗ Ett av föräldradsjuren i en kombination bör ha stubbsvans så att det för rasen unika stubbsvansanlaget bevaras och förs vidare.

RAS version 4 welsh corgi pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

8 Övrigt

RAS version 4 welsh corgi pembroke har förankrats i SWCKs organisation vid ett informationsmöte i Falkenberg den 17 oktober 2015 dit alla medlemmar intresserade av pembroke inbjudits.

Versionshistorik

Version	Beskrivning	Status/datum
1.0	Nytt dokument. Rasspecifika avelsstrategier welsh corgi pembroke Fastställt av SKK/Avelskommittén	Utkast 2004-02-15 Fastställt 2005-04-27
2.0	En större omstrukturering och uppdatering har genomförts. Dokumentet har kompletterats med ämnena Historik, Vallningsegenskaper, Kryptorkism, Kejsarsnitt, von Willebrands sjukdom typ I, DM, Ny svansstandard på gång, Stubbsvans, SRD samt Sammanfattning av krav och rekommendationer. Dokumentet har kompletterats med ämnet Kost och motion. Fastställt av styrelsen för SWCK vid styrelsemöte 17 november 2010. Fastställt av SKK/Avelskommittén vid möte 5-6 februari 2011	Utkast 2010-10-16 Utkast 2010-11-17 Slutligt utkast 2010-11-17 Fastställd 2011-02-05/06
3.0	En uppdatering har genomförts i avsnitten 5.5 von Willebrands sjukdom typ I, 6.2 Ny standard för hur svansen ska bäras, 7.2 Krav för valphänvisning, 7.3 Avelsrekommendationer, Bilaga 4 Fastställt av styrelsen för SWCK vid styrelsemöte 15 juni 2011 Fastställt av SKK/Avelskommittén vid möte 14 september 2011	Utkast 2011-06-01 Slutligt utkast 2011-06-15 Fastställd 2011-09-14
4.0	Generell uppdatering av data. Tillägg av avsnitt om HD, vikt. Fastställt av styrelsen för SWCK vid styrelsemöte 24 november 2016. Fastställt av SKK/Avelskommittén vid möte 14 mars 2017	Utkast 2016-11-03 Slutligt utkast 2016-11-24 Fastställd 2017-03-14

1 Historia

1.1 Pembrokens ursprung

Det finns lite olika teorier om var rasen welsh corgi pembroke har sitt ursprung. Nedan presenteras de teorier som framkommit genom åren angående detta. Här finns även kommentarer kring namn och utseende.

1.1.1 Tidigaste dokumenterade corgin

Första gången man hittar historiska belegg för corgin är i början av 1100-talet i Wales. Det hävdade med säkerhet i alla fall Clifford Hubbard som var känd som den främsta auktoriteten på walesiska hundar. Han menade att corgi troligen även kunde dateras tidigare under regeringstiden för Hywel Dda. Det var en kung i Wales i början av 900-talet. Kungen tillkännagav år 920 en lag med ett vite vid priset av en ox för den som skadade en arbetande corgi.

1.1.2 Pembrokens släktingar?

Pembroken är en ras av spetstyp. Denna nordiska grupp av hundar känns igen på sitt spetsiga nosparti, rävliska ansikte, raka och spetsiga öron samt en högt ansatt och glad svans. Nära släktingar omfattar västgötaspets, norsk buhund, schipperke och den gamla typen pomeranian (en mycket större hund än den mindre typ vi ser idag). En teori är att pembrokens anfäder följde med flamländska vävare omkring år 1100 till Wales. Iris Combe*, skriver i sin bok om vallhundars ursprung att hon anser att corgi har ett starkt släktskap till den norska lundehunden. Detta är en hund som är extremt specialiserad för jakt på lunnefågel.

1.1.3 Om stubbsvansen

Under en period runt 900-talet fick bönderna bara behålla små hundar för att hålla efter skadedjur. Lejda djurhållare och herdar hade även rätt att behålla sina stora hundar. Dessa måste dock vara skadade på något sätt att förhindra att de skulle kunna tjuvjaga i de kungliga jaktmarkerna. Några av dessa stymplingar var väldigt extrema (vanligtvis i tassarna). Herdarnas hundar var dock endast skyldiga att ha svansen kuperad eller förkortad för att inte störa arbetsförmågan. Folk försökte kringgå denna lag men straffen i form av böter var höga och pengarna var en välkommen inkomstkälla till kronan. När dessa lagar blev ohanterliga lade kronan skatt på hundarna. Sedermera insåg kronan att bönderna inte kunde betala dessa skatter och att de inte heller kunde leva utan hjälp av en hund för vissa arbetsuppgifter. Då bestämdes att ett undantag från skatt skulle göras för hundar som användes för ett specifikt ändamål. Herdens hund var fortfarande undantagen från denna skatt om dess svans var kuperad. Denna intressanta historia lyfts ofta fram som förklaring till varför pembroke har en kuperad svans. Det lagrum som det talas om är dock de engelska skogslagarna och inte walesiska.

Det mest troliga skälet för kupering av pembrokevalpar är att pembroke hade en naturligt förekommande stubbsvans. Eftersom många valpar i en kull föddes med naturlig stubbsvans, kuperades de övriga för att skapa enhetlighet.

* **Iris Combe:** brittisk författare av böcker om bordercollie och vallhundsraser, 1914-2009

1.1.4 Om ordet corgi

Ordet "corgi" antas komma från de walesiska orden "cor" (dvärg) och "ci" (hund). "Ci" kan bli "gi" av normal omljudning vilket resulterar i corgi. Ett annat antagande är att det kommer från "cur dog" eller "cur". Denna senare tolkning kan hittas i Wyllam Salesbury's ordbok "A Dictionary in Englyshe and Weslhe" London 1574. Här det finns en hänvisning till "Korgi ne gostoc", d.v.s. "Corgi" eller "Curre Dogge". Sambanden mellan orden "Corgi" och "Cur" har stort historiskt stöd.

Det finns många hänvisningar till "Corgwn" (pluralis av "Corgi") i mången walesisk lovsång ("a cywydd") från 1300- och 1400-talen.

Uttrycket cur användes på den tiden inte i en nedsättande bemärkelse när det applicerades på hundar, som man gör i engelskan idag (cur = byracka). Det innebar en hund med "låg avel", till skillnad från de "överlägsna typer" av hundar som ägdes av adeln. Med cur angavs i allmänhet en funktionellt arbetande typ av hund i motsats till den idrottsliga eller lyxiga hunden som adeln bestod sig med. De gamla walesiska lagarna definierar tre typer av Curs: Watch Cur, Shepherd's Cur, och House Cur. Cur var alltså en användbar och disciplinerad hund.

Det walesiska namnet för welsh corgi pembroke är "Ci Sodli" vilket betyder "hunden som nyper, nafsar", dvs. engelskans "heel" (nafsa i hasen), vilket syftar på corgins sätt att valla.

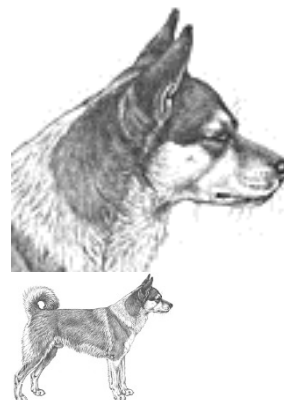
1.1.5 Corgin en fågelhund?

Det är intressant att notera att Iris Combe spårar corgins ursprung längre tillbaka än till dess lantliga ursprung och förbinder den med de nordiska raserna. Hon spårar dem tillbaka till neolitisk tid, dvs. yngre stenåldern. Det här var en tid då öboende familjer levde på en kost av fisk, sjöfåglar och deras ägg eftersom marken på öarna var för grund och dålig för odling av grödor. Iris Combe föreställer sig att corgin i sin ursprungliga roll var en fågeljakthund som användes på klippor och i grottor på walesiska kusten för att förse befolkningen med sjöfåglarnas fjädrar och ägg. Detta skulle kanske kunna förklara det tycke som många corgis har för vatten samt att corgin används för vallning av fjäderfä. I Wales hölls enorma flockar av gäss och ankor för att möta efterfrågan på fina fjädrar och lever för paté till hela Storbritannien. Det var just corgis som höll ordning på dessa flockar av hundratals fåglar.

1.1.6 Norsk lundehund

En teori finns om att pembroken härstammar från den norska lundehunden som tillhör spetsfamiljen.

Lundehundens öra är ansatt på ett liknande sätt som corgins och kan fällas bakåt så att hörselgången kan skyddas mot vind, sand och fukt.

1.1.7 Västgötaspetsen

En annan ras som liknar pembroken till utseendet är den svenska västgötaspetsen. Det är en boskapshund som alltså skulle komma från Västergötland i Sverige, men det finns meningsskiljaktigheter om ursprunget för västgötaspetsen. En del tror att de ursprungliga hundarna som kommit till Sverige kom med vikingarna och var corgis, som under århundraden i Wales hade omvandlats från fågelhundar till boskapshundar.

Andra anser att införandet av västgötaspets från Sverige hjälpt till med utvecklingen av corgi till en boskapshund. Några bevis pekar på att pembroke och västgötaspets delar samma ursprung.

Clifford Hubbard anser i sin bok "The Pembrokeshire Corgi Handbook" (1951), att vikingarna tog sin kortbenta boskapsdrivande västgötaspets med till Wales och korsade den med inhemska corgis "as he then was in Pembrokeshire, the Welsh dog was thus modified into two types - the earlier, longer-bodied, heavier and blunt-jawed Cardiganshire dog, and the type approximating to the Pembrokeshire breed with his typical Spitz head and abbreviated tail." Författaren utlägger vidare i sin bok "The Cardiganshire Corgi Handbook" att cardiganrasen som förskonats från korsningar med de nordiska hundarna behållit sin ursprungliga form i centrala Wales "undisturbed and relatively unaltered."

1.1.8 Corgins mångsidighet

Corgin i Storbritannien var i första hand en drivare av walesiska nötkreatur. Den var även en väktare av gården mot invasion av alla typer av ohyra från råttor till räv och också som insamlare av olika typer av tamhöns, från kycklingar till gäss. Det fanns alltid en risk för fjäderfä som vandrade fritt omkring på gården att de kunde tas av rovdjur. En ständigt alert corgi hjälpte med sin vakt mot att detta hände. De var också mycket användbara för att samla in flocken så att de skulle kunna inhysas för natten. I Wales var en vanlig inkomstkälla att föda upp stora flockar av gäss vilka det alltid var ett problem att skydda. Här kom corgin väl till användning. Gässen var ganska knepiga att tas med och det enda sättet att få en flock på två hundra eller flera av dessa stora grälsjuka gäss till marknaden var att driva dem längs vägen dit. Det kunde handla om att driva gässen till den lokala marknaden eller Smithfield Market i London. Corgis var oöverträffade i denna uppgift och arbetade i grupper längs vägarna. De var listiga och kunde förutse vilka drag en flock kunde göra. De arbetade tyst eftersom för mycket oväsen enbart skulle skingra flocken. De var viljestarka nog för att kontrollera eventuella gäss som släpat efter eller sprungit bort.

Corgis skulle också kunna ta befälet över nötkreatur i vissa situationer på gårdarna, men det var i arbetet med att driva boskap till marknaden som de utmärkte sig. Welsh corgins fysiologi medförde att den drev kreaturen i ett lagom tempo, något som var viktigt då transporter ibland sträckte sig från det avlägsna sydvästra Wales till marknaderna i London. Det var angeläget att boskapen nådde målet utan att vara utmärklade eller sönderstressade. Det bör noteras att "boskap" som corgis först var avlade till att hantera var den lilla svarta walesiska boskapen. De liknar inte de klumpiga raser som man är mest van vid i dag. För några hundra år sedan var de flesta betesmarkerna i Wales oinhägnade. I rasens arbete ingick därför också att köra bort inkräktande flockar av kreatur och sörja för att den egna hjorden fick tillgång till det bästa betet.

* **Clifford Hubbard**: walesisk författare av böcker om walesiska hundraser och deras historia, 1913-2000.

Pembrokes har varit kända för att jaga grävling och var faktiskt visade i terriergruppen när de första gången upptogs i American Kennel Clubs stamböcker 1934.

Än i dag har pembrokes fortfarande kvar sin anpassningsförmåga att hantera olika sorters djur, allt från fjäderfä till nötkreatur och svin. De kan användas för de flesta ändamål på en gård. Som en drivare av får är de dock inte så väl lämpade som t.ex. en collie, då corgin kan vara för skarp för får. Corgis har även använts som jakthundar och de är mycket effektiva råttfångare.

En corgi hade många olika arbetsuppgifter och var tänkt att fungera som väktare, boskapsdrivare, skadedjursbekämpare och barnvakt. Den passade väl för dessa uppgifter tack vare sina egenskaper: tapperhet, stadiga temperament, fysiska smidighet och kompakta storlek.

1.1.9 Milstolpar i pembrokes hemland

Corgiraserna cardigan och pembroke levde i århundraden relativt isolerade från varandra i det bergiga Cardiganshire respektive det mera platta Pembroeshire. Då transportmöjligheterna blev bättre i början av 1900-talet började sammanblandningen av de två raserna och den fortsatte till dess raserna fick var sin standard.

- 1925 The Welsh Corgi Club bildas i Storbritannien (den vände sig endast till pembroke ägare).
- 1926 The Cardigan Club bildas i Storbritannien. Sedermera döps den om till the Cardigan Welsh Corgi Association.
- 1928 Welsh corgi blir godkänd som ras av den brittiska kennelklubben.
- 1934 Welsh corgi cardigan och welsh corgi pembroke blir godkända som två separata raser av den brittiska kennelklubben. Corgiägare fick välja vilken ras de ville ha sina hundar registrerade som, cardigan eller pembroke.

Kung Georg VI av England införskaffade 1933 en pembroke som lekkamrat till sina små prinsessor Elizabeth och Margaret. Corgin hette Rozavel Golden Eagle och kallades för "Dookie". Sedan den dagen har det inte fattats corgi i det kungliga engelska hushållet och bilder på drottning Elizabeth, flankerad av pembrokes, har gjort rasen världsberömd. Rasens popularitet i hemlandet ökade i och med detta explosionsartat. Från att 1925 ha registrerat sammanlagt tio hundar av de båda typerna, registrerades 240 st pembrokes 1934 och 4 342 st 1950! Höjdpunkten nåddes 1960 då hela 8 933 hundar registrerades i Engelska kennelklubben.

1.2 Sägner och legender om pembroken

Då corgin verkar ha existerat i Wales sedan urminnes tider, är det inte överraskande att många sagor och legender har berättats från en generation till en annan.

Walesisk folktro berättar om två barn som var ute och vaktade familjens boskap. I gräset fann de två valpar som de trodde var rävungar. Barnen tog hem valparna och fick av de vuxna veta att det var små hundar och att de var en gåva till människorna från älvorna. Hundarna växte upp och axlade den uppgift de sedan kom att ha i många hundra år: att vakta boskapen om dagen och hemmet om natten. Älvorna själva använde hundarna för att dra vagnar eller som riddjur. Än idag har corgin märken kvar på sidorna efter småfolkets sadlar och seldon! En annan sägen berättar att pembroken var kuperad för att inte förväxlas med räven.

1.3 Kulturell inverkan

Finns det en glädjespridande och nyfiken pembroke i omgivningen där du bor? Om inte så är chansen ändå stor att du hittar en i din kulturella omvärld. Titta bara på den här listan:

Corgisar som karaktärer hittar vi i Tasha Tudors böcker Corgiville Fair, The Great Corgiville Kidnapping och Corgiville Christmas. Med hennes fantastiska illustrationer får vi möta en värld befolkad av pembrokes.

1961 fick pembrokerasen omfattande publicitet genom Walt Disneys film ”Little Dog Lost”.

1986 fick tiken Fagrareds Fiona (ägare Hans Dagerteg) filmanbud från Svensk Filmindustri att medverka i spelfilmen "Leif" med "Galenskaparna" och "After Shave". Handlingen utspelar sig i det lilla samhället Rotum och dess vapenfabrik. I lokaltidningen påstår signaturen Leif att fabriken ägnar sig åt illegal vapenhandel. Den farsartade handlingen visade sig stämma ganska bra överens med verkligheten.

I den nya (2015) Minion-filmen är det en corgi med, vilket vi vill tro har bidragit till filmens popularitet

I Top Shelfs grafiska roman Korgi spelas på den folkloristiska traditionen att corgin är älvornas dragdjur. Den innehåller "Mollies" som lever i nära förhållande till naturen och deras Korgivänner (pembrokes).

Vältränade och vackra pembrokes visas upp i Stephen Frears film "The Queen" (2006) där Helen Mirren har rollen som drottning Elizabeth. Denna insats gjorde att hon fick en Oscar för Bästa kvinnliga huvudroll 2007.

I det väldigt populära spelet World of Warcraft, kan man ha en corgi som husdjur!
[Molten Corgi - Warlords of Draenor](#)

Flera generationer har vuxit upp med leksaksbilarna Corgi Toys som hade en pembroke i sin logotyp. Företaget Corgi Toys tillverkade sina berömda leksaksbilar i Wales under åren 1956-1984 och sålde dem i stor mängd över hela världen. Några av de mest kända och berömda model-lerna är Batomobilen, Chitty Chitty Bang Bang och James Bonds Aston Martin DB5.

I den tecknade japanska filmen Cowboy Bebop har huvudrolls-innehavaren en superintelligent pembroke vid namn Ein med på rymdskeppet.

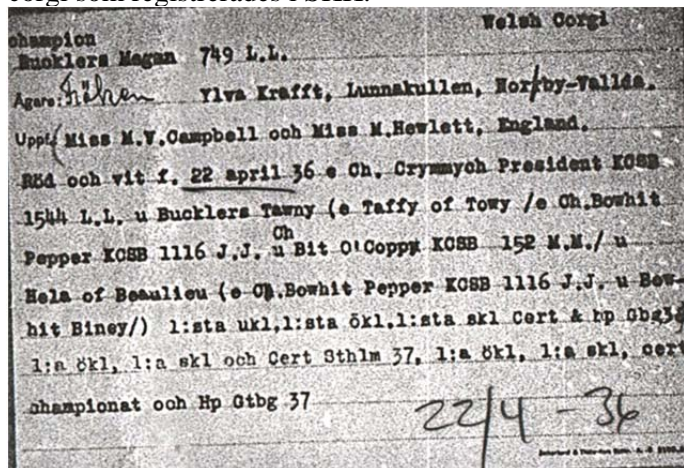

1.4 Pembroken i Sverige

Welsh corgi pembroke kom till Sverige redan 1936. Här nedan följer ett axplock ur historiken.

Den första importen från Storbritannien var hanhunden Rozavel Tuck. I juli 1936 importerade Ylva Krafft-Boström (Kilmarnock), boende intill Göteborg, tikvalpen Bucklers Megan, som var den första corgi som registrerades i SKK.

Megans SKK-registrering

Hon var född i april 1936 och levde till januari 1955 och blev alltså nästan 19 år gammal. Megan parades med Rozavel Tuck samt senare med Wolfox Walker, som importerades i mars 1938 av Ylva Krafft-Boström.

Efter att ha sett en annons i tidningen, där Ylva Krafft-Boström annonserade om corgivalpar, för Godsherre Carl-Gustav Indebetou dit för att se vad detta var. Hundintresset var stort och hundar fanns redan på gården Munkebo i Västergötland. En tikvalp **Kilmarnock**

Curry inköptes och flyttade med till Munkebo. Bristen på avelshannar gjorde att Carl-Gustav Indebetou, tillsammans med sina systrar som finansiärer, 1945 importerade hanhunden **Teekay Mannikin**, en son till Ch Teekay Felcourt Supremacy. Dessa hundar fick inte mindre än 7 kullar tillsammans och lade grunden till Kennel Munkebo. 1947 importerades **Cymbro Glan of Elsdyle** och **Betony of Elsdyle**. Hanhunden **Teekay Viking** kom till Sverige 1950. Dessa har följts av många fler importer genom åren.

Kilmarnock Curry och Teekay Mannikin

Från kennel Munkebo kom 1953 tiken **Munkebo Fast Vixen** till Per-Erik Wallin (**Ryttarens**) och blev stamtik i denna mycket välkända kennel. Samma år kom från England första egna importen till Kennel Ryttaren, hanhunden **Ch Crawleycrow Prank**. Det finns alltför många hundar att nämna från denna kennel, som spänner från 1950-talet till dags dato, för att det ska vara möjligt att räkna upp dem här. En av de mest välkända är dock "Lillis" **Ch Ryttarens Narcissos**, som gjort stort avtryck i den svenska pembrokeaveln. Många av Ryttarens hundar finns med i övriga kennlars uppfödning.

1950 importerades hanen Int o Nord Ch *Lees Lovat* och tiken Int o Nord Ch *Chinz of Cowfold of Wey* av Bengt Thörnberg, Benedicts kennel och Bror Thulin, Fagerviks kennel.

Parningen mellan *Prank* och *Chinz* resulterade i rasens första svenskfödda utställningsstjärna; Int o Nord Ch *Benedicts Belinda*, som 1957 blev BIS på SSDs Stockholmsutställning och som även fick sitt foto infört i *Our Dog* med bildtexten "A credit to the breed".

Några att nämna förutom Per-Erik Wallin Ryttarens Kennel, är Ella Nordin (*Ekenords*) med tiken *Ch Ekenords Black and White*, den första trefärgade pembroke som visats på svensk utställning, Carin Jansson (*Norrsätters*), Ann-Marie och Hans Ekman (*Gaytime*) och 1959 Lisbeth Åsberg (*Solbergs*). Än idag kan vi följa linjerna från dessa första hundar fram till dem som föds idag. Övriga kennelnamn vi kan stöta på från åren 1958-62 är, *av Aros*, *Bingos*, *Mountbanks* m fl.

I början på 1960-talet startade Göran Nilsson (*Herdens*) med *Ryttarens Daphne* (från den gamla Megan-linjen) som avelstik. Flera importer följde, inte att förglömma den stora tikstjärnan med flera BIG-placeringar *GBCh Byworth Foxash Juliana* (kom till Sverige 1971).

Elisabeth Henricson, Göteborg, importerade 1964 tiken *Dreymin Trinket* och är numera Liz Cartledge (*Ryslip*) boende i England.

1965 startade Ella & Ingvar Engqvist (*Fagrareds*), Jönköping, med hanen *Cassimar Bonzo*, och sedan tiken *Ryttarens Impala*. Ella importerade 1981 tillsammans med Hans Dagerteg trefärgade tiken *Olantigh Dolly Bird*.

1966 startade Ingrid Josephson (*Karisma's*) uppfödning med *Ryttarens Zerlina* (som blev Nordens första corgi-lydnadschampion). Zerlina parades med den på sin tid framgångsrike *Ch Ryttarens Narcissos*, med resultatet 5 st champions, varav *Ch Karismas Red Sheila* som härstammar i rakt nedstigande led på tidsidan från Megan i 8:e generationen.

Ryttarens Zerlina

1967 startade Nils-Arne Törnlöv (*Rusch*), med tiken *Watch Lilliput* uppfödd av Pia Nyberg, sedermera Mrs Wilson i England.

Watch Liilliput blev 1970 nordens yngsta nordisk corgi-champion genom tiderna. 1972 kom Anna Törnlöv in i kenneln. Kennel Rusch har fött upp 38 champions. Den från England importerade tiken *Ch Ormareon Orielle* hade ett flertal grupplaceringar och kvalificerade sig till det första "Champion of Champions" som hölls i Sverige.

1969 importerade Eva Valinger hanen *Orangeman Of Olantigh* och 1988 tiken *Olantigh Red Amber*.

Gunnel/Terry Dillenbeck importerade flera pembroke, bl.a. tiken *Vanity Fair Of Camcounty* som senare exporterades till USA och blev Am Ch. De importerade även den trefärgade hanen *Hildenmanor Black Friar* samt den röde hanen *Lees Martyn*.

1970 importerade Vibeke Hafström (Snappens) *Peggysmill Perchance* och *Gerona's Golden Glimmer* och Marianne Skoglund (Skogabos) *Kydor Conquest*.

Kerstin Hallin (*Cassimar*) var verksam under 70-talet och framöver. Cassimars stora stjärna **Ch Cassimar Clydes Bonny**, var genom sin fader Ch Kinsman of Camcounty sondotter till en av "de stora" i England, Ch Barngremlin of Braxentra.

1970 kom första pembroken till Björg Granlund (*Wee-Folk's*) hanen **Cassimar Celebration** och 1971 **Cassimar Firecrest**. Senare på 80-talet importerades från Norge trefärgade tiken **Siggen's Night of Excitement**, vilken sedermera blev stamtik för Kennel Igroc.

Marie Ekerljung (*Rödtop*) startade med pembroke 1972 och importerade 1984 tiken **Willowglen Carousel**.

1974 importerade Gunvor Lundberg (*Cowbell*) och hennes syster Yvonne Svensson, **Lees Pagan**. Samma år startade Ulla-Birgitta Gustafsson (*Pompikants*) uppfödning med tiken **Snappens Charming Philippa**. 1995 fick kenneln tillskott från Norge genom importen av tiken **Siggen's Josephine**.

1976 fick Lena Lewenhaupt (*Heeler's*) sin första kull. Heeler's kennel är en som tävlat med godkänt vallhundsprov på ex vis **Kastanjegårdens Dudley**. Heelers **Ch Donovan** härstammade i 11 generationer rakt nerstigande led från de första importerna till Sverige; Bucklers Megan och Wolfox Walker.

1977 kom första importen till Hans Dagerteg (*Dayfield's*) trefärgade hanen **Olantigh Wayfarer**, som parades med kennelns första tik **Ch Fagrarede's Fiona**. Olantigh Wayfarer erövrade flera BIS-placeringar och var under flera år Sveriges vinstrikaste pembroke. En rödvit hane, **Karenhurst Chikor**, importerades 1988 och även han var flerfaldig BIS-vinnare och Årets Pembroke. Han syns inte bara i olika stamtavlor, utan har även sin på bild på en hundmatsförpackning. Fler importer följde och idag finns den senaste importen på Kennel Dayfields, hanen **Ch Rising Star For Ryslip** som kom år 2005.

Karenhurst Chikor "Sonny"

På 80-talet importerade Ingrid Bengtsson, (*Gårdsbackas*), bl. a **Tenement Proud Lady** och 1985 hanen **Rossacre Rhegal Brother**.

På 80-talet kom från Norge **Tronstadåsens Monty** till Gunilla Hecktor.

1982-83 deltog Ch Fagrarede's Fiona LP med Hans Dagerteg, i SSDs (Specialklubben för Sällskaps-Spets- & Dvärghundar) tävlingslag, vid hundhopptävlingar (senare benämnt agility) i Scandinavium, Gothenburg Horse Show, som även TV-sändes. Och 1986 fick samma tik, då 11½ år, filmanbud från Svensk Filmindustri att medverka i spelfilmen "Leif" med "Galenskaparna" och "After Shave".

1984 importerade Eva Granlund-Sjöström, Kungsäter (*Igro'c*), från Norge tiken **Siggen's Pearl** och kennelnamn registrerades 1986. Den hund från Kennel Igro'c som hittills gett flest avtryck i olika stamtavlor är den vinstrike Norduch Intuch **Igroc Felicitation**.

1984 importerade Carina Sjöberg, Borlänge (*Team Corgi*), från Norge **Siggen's Royal Ruby**.

1985 blev **Kottens Heroic Mister** Svensk Lydnadschampion med förare Anna Ebenhard.

1986 startade Berit Johansson (*Himlabackens*) sin uppfödning med *Kottens Lady Amber*. Samma år startade Christina Sylvén (*Welcop's*) uppfödning, även detta år startade Maud Johansson (*New Year's*).

1988 fick Rita Hillring (*Hillringens*), sin första kull "okuperade" valpar.

1989 importerade Vivi Aldenbring (*Älvselens*), rödvita tiken *Rossacre Mhara*. Samma år importerades till Gerhard Hultcrantz & Eva Tobisson, Stockholm, tiken *Wangfield Bach of Rossacre*.

1989 startade (*Reggamis*) Mona Arvidsson & Nils Nilsson, med från Finland importerade tiken *Loretta* och importerade 1992 från England trefärgade hanen *Belroyd Apple Cider* samt 1993 importerade de en röd hane *Belroyd Corncockle*.

1990 importerade Lisbeth Gustavsson (senare Kennel *Ydnic's*) den trefärgade tiken *Siggens Cindy*.

1992 startade Agneta Jonsson (*Zodia's*).

1992 importerades från Norge hanen *Carillo Who Is Boss* av Britt-Inger o Louise Chliffordson. Samma år importerades från England av Björg Granlund & Eva Granlund Sjöström, tiken *Blands Peaches'n Cream* samt 1993 *Siggen's Harmony* till Eva Granlund-Sjöström.

1992 startade Birgitta Ekström, Färentuna (*X-Mas*) uppfödning.

1993 startade Lena Abrahamsson (*Warratha's*) uppfödning.

1996 föddes första kullen med kennelprefixet *Fayfox* och 2002 importerade Gabriella Hafström (*Fayfox*) från Norge tiken *Borgatuns Geisha*.

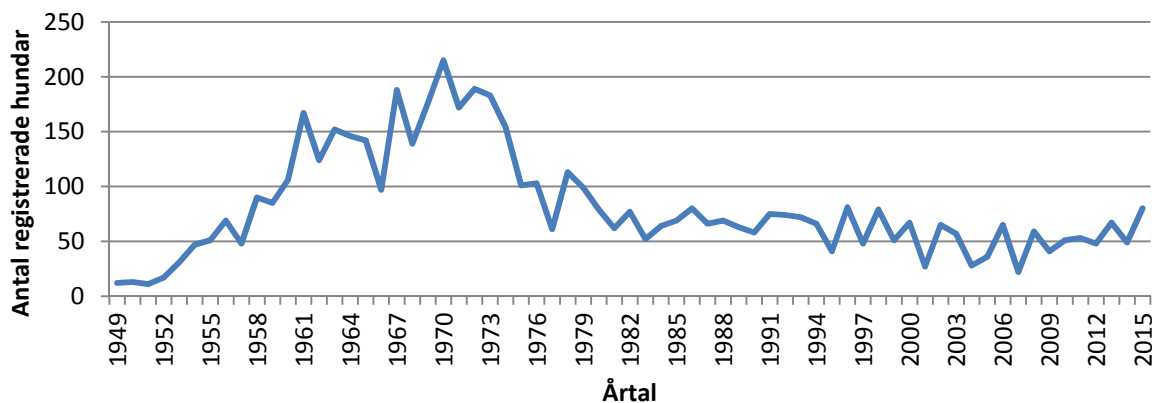
1997 började Gun & Bert Gissberg, Sexdrega (*Konvaljens*) med pembroke och importen från Norge *Carvello Charlotte*

1998 startade Stefan Sjöblom & Tommy Lake (*Noble Baguette*) Alingsås, uppfödning med tiken *X-Mas Empress*. Från England importerade de 2003 den trefärgade tiken *Jonloran Kiss Me Kate*.

Under 2000-talet har vi kunnat hälsa ytterligare kennlar välkomna till Pembrokevärlden. De har numera en stor spridning i landet. Tillsammans med de äldre kennlarna förvaltar de nu arvet från förr och fortsätter utvecklingen av rasen welsh corgi pembroke.

Ett antal importer har skett under perioden 2000-2014. Över 60 pembrokes har importerats främst från våra nordiska grannländer men även från bland annat; Australien, England, Frankrike, Italien, Litauen, Nederländerna, Polen, Ryssland och USA.

Pembrokes registrerade hos SKK

Godsherre Carl-Gustav Indebetou med familj på gården Munkebo

1.5 Svenska Welsh Corgi Klubben (SWCK)

Per-Erik Wallin berättar om bildandet av klubben:

"Det hela började faktiskt med en glad födelsedagsfest i en villa på Lidingö. 17 personer och 10 corgis hade samlats för att fira familjens hunds 3-årsdag. Festföremålets namn var Int o Nord Ch Ryttarens Ursa Major och värdfolkets Greta och Sven-Eggert Bergelin.

Här var det verkligen "Corgi-prat" på gång när så många corgifrälsta samlats under ett tak. Spontant föddes då tanken att lägga första grunden till en rasklubb för welsh corgi.

Alla blev genast mycket entusiastiska. En interimstyrelse valdes med Folke Bongehiell som ordförande och Greta Bergelin som sekreterare. Detta skedde den 28 oktober 1962.

Vid ett sammanträde den 18 februari 1963 bildades Svenska Welsh Corgi Sällskapet, vars första ordförande blev Folke Bongehiell som kvarstod till 1967, då han efterträddes av Sven-Eggert Bergelin. Under dessa år var Greta Bergelin sällskapets mycket effektiva sekreterare".

Födelsedagsfirarna

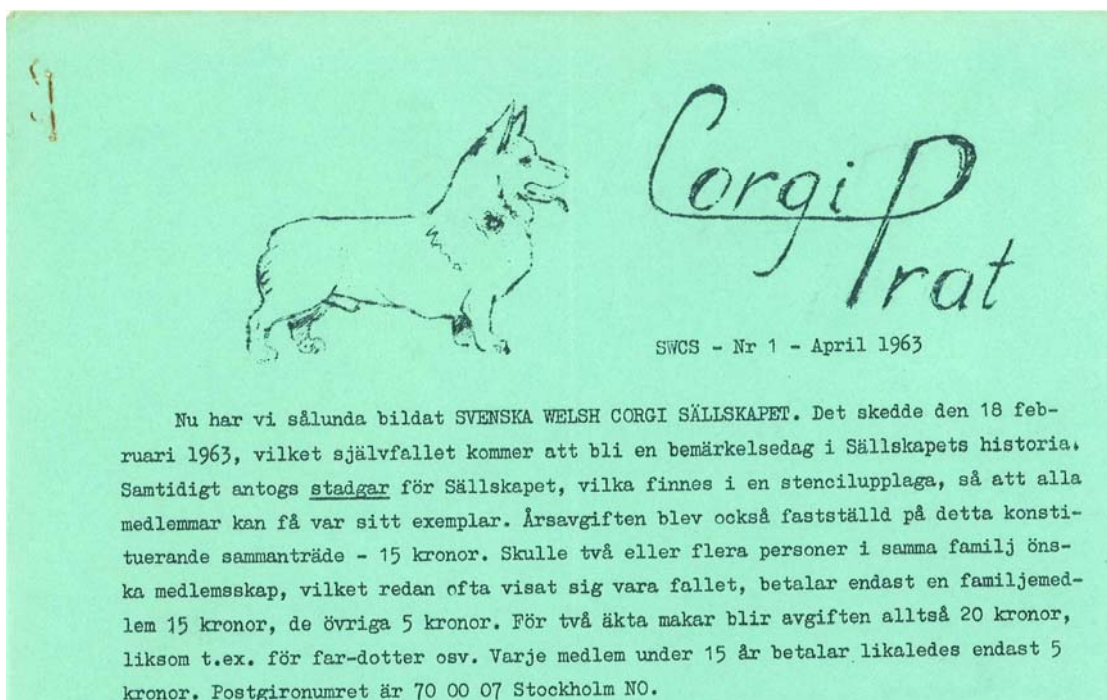
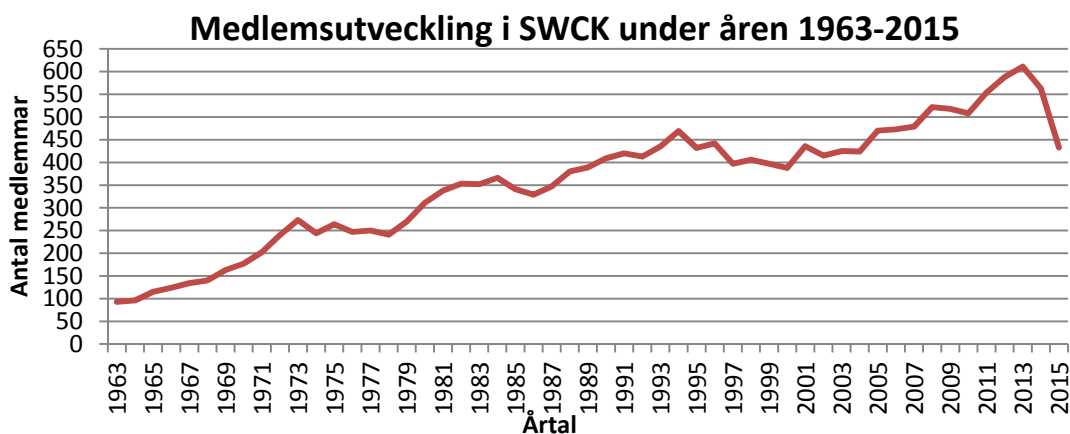
Så gick det alltså till när klubben startades, här följer några fakta samt milstolpar ur dess historia.

- 1963 Rasklubben **Svenska Welsh Corgi Sällskapet (SWCS)** bildas.
- 1963 SWCS associeras till SKK via Specialklubben för sällskaps- och dvärghundar (SSD).
- 1963 Klubben har 93 medlemmar.
- 1963 Första numret av klubbens medlemsblad **Corgi Prat** utkommer. Det består av 2 stencilsidor.
- 1965 Klubben har sin **första inofficiella utställning** i Stockholm. 47 pembroke var anmälda och de bedömdes av domare Bertil Sted-Green.
- 1965 **Welsh Corgi Prat** heter från och med årets tredje nummer klubbens medlemstidning och består av ett antal stencilsidor som är inneslutna i ett stiligt pappomslag.
- 1966 Klubben tillsätter sitt första avelsråd.
- 1971 Klubbnamnet ändras till **Corgisällskapet** och i de omskrivna stadgarna förtydligas att vi i klubben har de två raserna welsh corgi cardigan och welsh corgi pembroke.
- 1977 Klubben har sin **första officiella certifikat-utställning** i Linköping. Domare var Mr J Parkinson (Parmel) England. 16 cardigan och 39 pembroke deltog.
- 1981 Klubben får två avelsråd, ett för respektive ras.
- 1981 Klubbens första **Årsbok** utkom med presentation av 65 pembroke och 30 cardigan.
- 1983 Klubben firade **20 år med inofficiell Jubileumsutställning** i Linköping. Domare var Hans Lehtinen, Finland. Deltog gjorde 20 cardigan och 36 pembroke.
- 1988 **25-års jubileum firades med officiell utställning** i Linköping. Domare var Olav Hedne från Norge. Han dömde 26 cardigan och 32 pembroke. Dessutom deltog 10 cardiganvalpar och 17 pembrokevalpar som dömdes av Rita Wilberg, Norge.
- 1993 **30 år firades med utställning** i Sollentuna. 38 cardigan bedömdes av domare Aileen Speeding (Antoc) England. 52 pembroke bedömdes av domare Peggy Gamble (Blands), England.
- 1995 **Årsbok** utkom med presentation av 119 pembroke och 50 cardigan.
- 1998 Klubben firade **35 år med utställning** i Morokulien. 44 cardigan bedömdes av domare Miss Sarah Taylor (Bymil) England. 62 pembroke bedömdes av domare Mrs Cush McNally (Gorthleck) England.
- 2000 Utgivning av **årsboken " CORGI I NORDEN 2000 "** med presentation av 234 pembroke och 198 cardigan.
- 2001 Klubben får specialklubbstatus med namnet **Svenska Welsh Corgi Klubben (SWCK)**.
- 2003 **SWCK 40 år** – klubben arrangerade **2 Jubileumsutställningar**;
- Vårgårda med domare Ove Germundsson som dömde 38 cardigan och 47 pembroke.
- Södertälje med domare Per-Erik Wallin om dömde 49 cardigan och 31 pembroke.
- 2003 **SWCK 40 år** – utgivning av **Jubileumsårsbok** med bild och stamtavlor på 73 cardigan och 68 pembroke.
- 2008 **The World Dog Show 2008** hölls detta år i Sverige. SWCK stod i detta sammanhang som arrangör för Circuit-utställningen **Top Of the World Corgi**. Domare var Peter Green och Alan Taylor. 81 cardigan och 90 pembroke deltog.
- 2008 SWCK firade **45-årsjubileum** med att ge ut en **årsbok** där stamtavlor med bilder på 210 cardigan och 288 pembroke presenterades. Årsboken utkom i samband med **The World Dog Show 2008**.

- 2009 SWCK har 518 medlemmar.
- 2013 SWCK firade **50-årsjubileum** med att ge ut en **Jubileumsårsbok** som bygger vidare på tidigare årsböcker samt presenterar 340 cardigan och 234 pembroke med bilder och stamtavlor.
- 2013 **SWCK 50 år** - klubben arrangerade två jubileumsutställningar:
Tånga Hed, domare Anneli Sutela (51 cardigan och 27 pembroke)
Morokulien, domare Vincent Savioli (66 cardigan och 54 pembroke)
- 2013 SWCK har 611 medlemmar
- 2015 SWCK har 433 medlemmar

Sidhuvudet till det allra första numret av medlemsbladet Corgi Prat.

Inledning

125 enkäter har inkommit fördelat enligt tabell nedan. Exempel på hur frågeformuläret såg ut kan ses i RAS v.4 welsh corgi pembroke Bilaga 3.

De resultat som redovisas i denna rapport är baserat på enkätsvar från hundar födda åren 2005–2012. Det finns totalt 495 hundar (ej anmälda som avlidna medräknade) registrerade under de aktuella åren men enbart 263 av dessa har ägarna låtit ägarregistrera sig hos Svenska Kennel Klubben (SKK). Några ägare har flera hundar inom tidsintervallet och dessa ägare har fått en enkät per hund. Enkäten har skickats ut till 118 ägare via brev och 102 ägare via e-post.

De hundar vars ägare saknas i SKKs ägarregister antas vara normalfördelade och därmed inte i stor utsträckning påverka resultatet. En viss överrapportering av s.k. "sjuka" hundar kan förekomma då dessa ägare troligtvis är mer angelägna att bidra med sina erfarenheter och därmed inkommer med svar. I de fall ägaren ej svarat på frågan antar vi att ägaren i så fall menat att hunden inte har sjukdomen/anomalin.

Pembrokes registrerade i intervallet som hälsoenkäten omfattar (Födelseår 2005–2012).	495
Pembrokes i registret utan registrerad ägare	232
Pembrokes i registret <u>med</u> registrerad ägare	263
Totalt antal utskickade hälsoenkäter	263
Hälsoenkäter utskickade per ägare i formatet s-brev	118
Hälsoenkäter utskickade per ägare i formatet e-brev	102
Antal besvarade enkäter inom intervallet födelseår 2005–2012	125
Antal hanar i materialet	56
Antal tikar i materialet	69

Veterinärvårdsförsäkring

Huvuddelen av alla som svarat har en veterinärvårdsförsäkring. Det är ganska jämnt fördelat mellan de tre största försäkringsbolagen Agria, Folksam och Sveland men flera försäkringsbolag finns representerade.

Agria	48	Statistik från försäkringsbolagen har avelskommittén valt att inte redovisa då pembroke är en för liten population för att försäkringsbolagens statistiska modeller (som är designade för stora hundpopulationer) riskerar att ge oss en bild som inte speglar verkligheten så bra. I det sammanhanget är en hälsoenkät bättre som mätinstrument.
Folksam	26	
If	11	
Sveland	9	
Annan	26	
Ej veterinärvårdsförsäkrad	5	
Σ	125	

1) Hud

Intressant i dessa siffror är att det är hela 87 st (70%) som anger att de har haft problem med klåda och/eller irriterad hud. Av dem anger 31 (25%) att de haft eksem och 32 (26%) att det varit allergi, men endast 4 st (3%) har fått diagnosen av veterinär. Man kan bara anta då att ägarna själva ställt diagnosen. När det gäller hudproblem så kan anledningarna vara många, som t.ex. allergi, fukteksem, foder, parasiter, hormonella störningar och stress. Inte alltid det enklaste att få en klar diagnos på, och kräver i så fall ofta långa utredningar.

	Klåda / irriterad hud utan närmare diagnos	Övriga hudproblem	Eksem	Allergi	Diagnos ställd av veterinär
Hane antal	42	7	18	19	4
Tik antal	45	4	13	13	0
Σ	87	11	31	32	4

Debutålder (år)	1	2	3-4	4	5
Antal	3	3	1	5	1

Övriga hudproblem

Pembroken är en aktiv hund och stöter naturligtvis på olika parasiter som kan angripa dem. Det är totalt 11 st som rapporterat problem med olika kvalsterinfektioner såsom demodex, kaninskabb och rävs�kabb. Andra problem är bakteriella infektioner i huden t.ex. furunkulos, fukteksem, svampinfektioner i hud och tassar, stafylokockinfektion i hud samt ringorm. En hund har enligt uppgift haft problem med huden pga. hormonella störningar.

2) Vikt/aptit

Motion

I genomsnitt går hundarna ca 90–120 minuter per dag inklusive kortare rastrundor, de flesta rör sig i varierad terräng med både slättmark och kuperat.

Vikt

Hanarna vägde mellan 12,0–20,0 kg. Viktspannet för tikarna var 10,0–20,5 kg.

	Hanar	Tikar	Alla		Hanar	Tikar	Alla
Medelvikt kg	15,1	13,0	14,0	Antal svar st	53	62	115
Medianvikt kg	15,0	12,6	13,5	Ej svarat st	3	7	10
				Σ	56	69	125

Aptit

Alla hundar, utom två där det saknades svar på denna fråga, rapporterades ha god aptit.

3) Ögon

51 (41 %) av hundarna har ögonlysts, varav 4 (7,8 %) anger att ögonlysningen resulterat i någon form av diagnos

Ögonlysning	Hane	Tik	Totalt
UA	17	17	34
Ögonlyst men ej angett resultat	4	9	13
Multifokal RD	1	0	1
PPM	1	2	3
Nej, har ej ögonlysts	33	41	74
Σ	56	69	125

Övriga ögonproblem

4 st har rapporterat problem fördelat på:

- Torra ögon
- Trånga tårkanaler
- Ögoninfektion

Debutålder symptom	6 mån	18 mån
Hane	1	2
Tik	0	1
Totalt	1	3

4) Hörsel och öron

Öroninflammation	Totalt
Ja	4
Diagnos veterinär	4

De allra flesta hundarna i undersökningen har inte haft några problem med sina öron. 4 st (3 %) hundar har haft öroninflammation en eller flera gånger. I samtliga fall har behandling gett gott resultat.

5) Tänder, mun och svalg

Mun och svalg

En vanlig halsinfektion kan drabba de flesta hundar och anses många gånger som ett ungdomsproblem. När det gäller så kallade

”inåtvända nysningar” så kan även det drabba vilken hund som helst. Många gånger så är det enskilda händelser, kanske vid upphetsningar som t.ex. möte med andra hundar och då kanske även att de drar i kopplet. Men om nysningarna är ofta återkommande och inte går över, ska man definitivt söka veterinär för då skulle det kunna vara noskvalster eller något annat fel i svalget.

Hals, svalgproblem	Totalt
Inåtvända nysningar	27
Återkommande halsinfektioner	3

Tänder och bett

De tandförluster som redovisats beror alla på olika former av skada, sjukdom eller medfödd tandförlust. Några har inte angett orsak till tandförlusten. Av de inkomna svaren uppger 94 % att de har ett normalt saxbett, 2 % av svaren anger att hunden har överbett eller underbett.

Har hunden kvar alla tänder?	Totalt	Typ av bett	Totalt
Ja	103	Normalbett	122
Nej, totalt	22	Underbett	2
Varav; Nej, medfött	8	Överbett	1
Varav: Nej pga. skada	10	Σ	125
Ja + Nej Σ	125		

När det gäller tandförluster så är det ett komplicerat kapitel. Alla hundar behöver sina tänder för att kunna tugga och som så mycket annat är tandförlusten i vissa fall ärftligt. Det är mycket viktigt att man kontrollerar sina avelsdjur och ser till att de man använder inte har tandförlust.

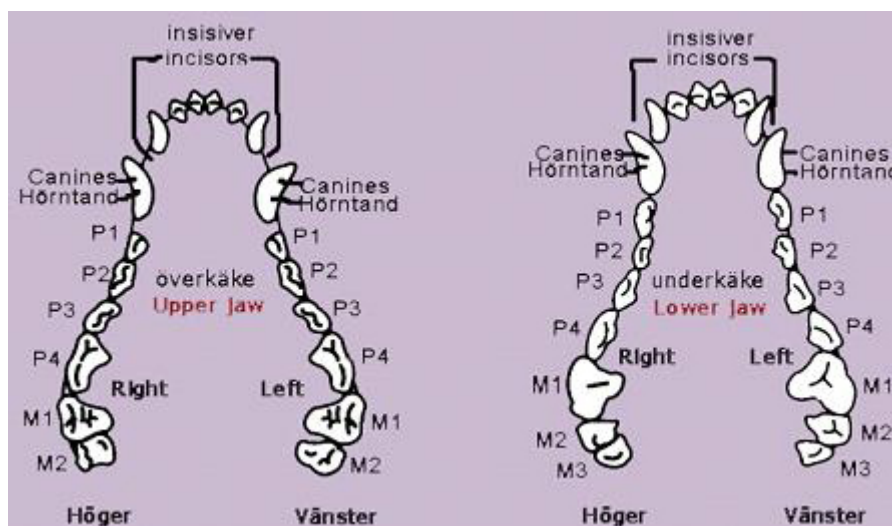
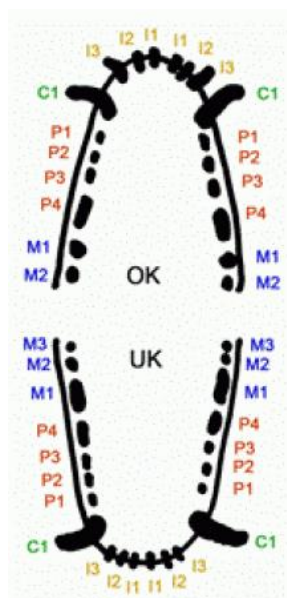

Vilka tänder saknas?

Medfödd tandförlust Tänder som saknas/hund
2 tänder P2 o P3 ÖK är missbildade o ser ut som fyra pyttesmå
I1ÖK vä
I3 UK
I1 UK
P1 hö ÖK
P1 hö + vä UK
P2 ÖK hö
P1 hö/vä ÖK I3 hö/vä UK

Skada Tänder som saknas/hund
I1 UK
I1 o I1 ÖK
I1 o I2 UK
I1 ÖK
I1, I2, I3 ÖK
I2, I3 ÖK
I2 ÖK
M3 vä UK: P1 hö ÖK
P2 hö, P3 vä UK, P4 hö ÖK
I1 väUK

Annat Tänder som saknas/hund
M1, M2 hö ÖK, bortopererade
P1
P1, P2, P3 hö ÖK P2, P3, M1, M2 vä ÖK M2 vä UK

6) Cancer och tumörer

Diagnoser	Totalt
Annan	2
Juvertumör	2
Testikelcancer	2
Godartad tumör	1
Σ	7

7 st (6 %) av hundarna hade haft cancer i någon form. De cancerformer som rapporterats är hudtumörer, juvertumörer, och testikelcancer.

Cancertyp	Hundens ålder	Kommentar
Annan	4 år	Tumör på örat, den ramlade bort innan operation
Annan	5 år	Mastocytom II, operation
Juvertcancer	7,5 år o 8 år	Tog bort knölnarna
Juvertcancer	8 år	Ingen kommentar
Testikelcancer	7,5 år	Bortop + kastrering
Testikelcancer	Ingen kommentar	Ingen kommentar
Godartad tumör	Ingen kommentar	Ingen kommentar

Totalt antal svar 121

Mastcellstumörer hos hund står för upp till 20 % av alla hudtumörer hos hund. De kan verka små och obetydliga men är ofta en mycket allvarlig form av cancer hos hund. Vissa mastcellstumörer kan lätt tas bort utan utveckling av några ytterligare problem medan andra kan leda till en livshotande sjukdom. Som tur är så är det inte ett stort problem i rasen.

7) Hjärta

Endast 1 hund (0,8%) av materialet hade problem med hjärtat.

Har hunden diagnos av hjärtsjukdom	Totalt
Nej	124
Ja (Blåsljud)	1
Σ	125

8) Hormonrubbing

Av de inkomna enkätsvaren så är det ingen som fått diagnos.

	Hypothyreos	Hypertyreos	Diabetes	Addison	Cushing	Annan hormonrubbing
Nej	125	125	125	125	125	125
Ja	0	0	0	0	0	0
Totalt	125	125	125	125	125	125

9) Gynekologi

Kastration

Av 69 antal tikar i det undersökta materialet var 17 (25%) kastrerade.

I 7 fall uppges anledningen vara livmoderinflammation och i övriga 10 fall är anledningen som syns i tabellen. Vad man bör tänka på innan man kastrerar sin tik (när det finns ett val) är att tikarna kan förändra sig både mentalt och fysiskt efter en kastration.

Orsak till kastrering av tik	Antal
Livmoderinflammation	7
Problem med löp	3
Cancerprevention	2
Övrigt (Hanhundar hemma etc.)	2
I samband med kejsarsnitt	2
Mentalitetsproblem	1
Σ	17

Livmoderinflammation

Av 69 antal tikar i det undersökta materialet hade 8 (12%) haft livmoderinflammation.

Ålder vid insjuknandet	Antal
3 år	5
6 år	1
8,5 år	1
9 år	1
Σ	8

Hur ofta inträffar löpet?	Antal tikar
<2 ggr/år	6
2 ggr/år	41
>2 ggr/år	8
Ej svarat	14
Σ	69

Hur länge varar löpet?	Antal tikar
<2 veckor	1
2-3 veckor	14
Ca 3 veckor	35
>3 veckor	1
Ej svarat	18
Σ	69

9 st (13 %) av tikarna i materialet hade problem med skendräktighet.

	Blir tiken ofta skendräktig?	Skendräktig efter varje löp?	Har tiken besvär av skendräktighet?	Har tiken behandlats mot skendräktighet
Ja	9	9	9	9
Nej	60	60	60	60
Σ	69	69	69	69

Av tikarna har 2 st fått P-spruta.

Att ge p-spruta kan vara ett sätt att komma tillrätta med skendräktiga tikar. Men, man ska alltid tänka sig för, innan man börjar mixtra med hormoner. En del tikar är oerhört känsliga och det kan uppstå andra problem än dem man försökt komma tillrätta med.

10) Testikel och prostata

Kryptorkism

Kryptorkism förekommer i rasen, i enkäten uppger 15 (27%) av hanhundsägarna att hunden saknar en eller båda testiklarna i pungen.

Prostata

Inga av hanarna i materialet har haft prostatabesvär.

	Placering av testiklar	Problem pga. avsaknad av testikel/ar
1 i pungen	8	6
2 i pungen	41	0
inga i pungen	7	5
Σ	56	11

Kastration

19 st (34 %) av hanarna är kastrerade. Några av medicinska skäl som t.ex. testiklar på fel plats men det största antalet är av andra skäl som redovisas nedan.

	Antal hanar
Operativt kastrerade	16
Kemisk kastrerade	3
Ej kastrerade	37
Σ	56

Orsak till kastrering:	Antal
• aggr mot hanhund - hjälpte inte. Men praktiskt	1
• aggressivt o oberäkneligt beteende	1
• arg mot gammal hund	1
• förebyggande - mentalitet	1
• kryptokid	1
• lever med tikar	1
• mår dåligt när tikarna löper	1
• se fråga 1 (krypt)	1
• se ovan (krypt)	1
• testikel i buken	1
• testikeltumörer	1

11) Njurar och urinvägar

Den njursjukdom förutom njursten som rapporterats var förkalkning i vänster njurbäcken. Av de hundar som haft urinvägsinfektion var 8 st tikar.

	Njur-sjukdom	Urinsten	Urinvägs-infektion	Njursten
Ja	1	4	11	1
Nej	124	121	114	124
Σ	125	125	125	125

12) Rörelseapparaten

Hälta

De flesta hundar drabbas någon gång i sitt liv av hälta av olika orsaker, dock behöver man inte alltid blanda in en veterinär. Pembroken är en aktiv hund, som gärna härjar fritt under sin uppväxt. Dock måste man tänka på att det är en "large breed" med korta ben. Rasen har en speciell front med en stor bröstorg. Dess lätt välvda överarmar ska sluta tätt kring bröstkorgen medan underarmar och tassar ska vara raka under. Detta för att tyngden ska falla rätt. Det är oerhört viktigt att valpköpare får rätt information om hur en valp ska hanteras i sin uppväxt, både när det gäller motion och foder. Det är också viktigt att uppfödare har tillräckligt med kunskap för att avla fram sunda, välkonstruerade hundar. Då är risken betydligt mindre att de blir drabbade av diagnoser som t.ex. artros.

I vår hälsoenkät visar resultaten att 26 % av hundarna har någon gång drabbats av hälta, där 19 % har uppsökt veterinär. Av dem är den mest förekommande diagnosen artros i olika leder, men företrädesvis i fronten. När det gäller HD, som det ofta är mycket fokus på, så visar denna hälsoenkät precis som de föregående att det inte är ett problem.

33 (26 %) ägare uppgav att deras hund någon gång drabbats av hälta. Av dessa hade 24 st (19%) fått diagnos ställd av veterinär.

Hälta?	Antal hundar	Antal hundar med diagnos ställd av veterinär
Ja	33	24
Nej	92	
Σ	125	

Anledning till hälta enl. veterinär

- ↪ kronisk bogledsartros
- ↪ artros i bogled o tåleder
- ↪ lindrig artros
- ↪ Artros
- ↪ grav artros framtassarna
- ↪ Artros, pålagr armbågarna
- ↪ Artros beroende på medfödd rubbning i rörelseapparaten tex. osteochondros på båda armbågarna
- ↪ Artros
- ↪ Borrelia 2014 → ledbesvär. Och nu även troligen lösa korsband.
- ↪ slag på växtzon i underben
- ↪ hö fram hoppat ur led 2 ggr
- ↪ valgusställn v corpus - ökar med åren
- ↪ roterat bäcken låst ländkota 3 låsta kotor vid manken

Anledning till hälta annan källa

- ↪ slickar tasserna i perioder - ömhet
- ↪ stukat ben
- ↪ artros
- ↪ D-höft enl rtg
- ↪ överanstr sig vid bollkamp
- ↪ pga urinsten.. Försvann efter op
- ↪ hälta tillfälligt vintertid, troligen sträckning läkt 2-3 dgr
- ↪ han är fransysk i fronten men verkar må bra ändå, en del tillfälliga hältor under uppväxten
- ↪ hunden rör sig inte harmoniskt, stel på morgonen, vill inte springa, överviktig

Forts. Anledning till hälta enl. veterinär

- ↪ sacralisation
- ↪ sträckning
- ↪ för snabb tillväxt, frambenen
- ↪ mild hälta hö bak
- ↪ 2 bortslitna klor, därav snedbelastn
framben -permanent skevt framställ
- ↪ HD
- ↪ överanstr i en led, framben
- ↪ Förkalkad bicepssena
- ↪ förändring i höftleden
- ↪ lösa benbitar i armbågsled. Osteochondros
- ↪ Panosteit

Sammanfattning

Diagnosen artros dominerar när det gäller hältor, men det finns även andra skador. En del av diagnoserna hör till tillväxtrubbningar. Detta är förmodligen ett resultat av för mycket rörelse under uppväxten och kanske ett foder som inte var det ultimata för individen.

Höftledsdysplasi, HD

Eftersom rasen generellt inte har problem med hältor så röntgas endast ett fåtal hundar och då oftast som en del i en utredning av hälta. Detta gör att man inte kan dra några slutsatser om hur rasen ser ut generellt i HD-status utifrån dessa enkätsvar. I hälsoenkäten har 3 st angett att de röntgat höfterna på hunden varav en angett diagnos HD.

Enligt SKKs Avelsdata har sammanlagt 12 pembrokes födda åren 2005 – 2012 röntgats med olika resultat. Vi har i vår hälsoenkät endast fått in en pembroke där man angett att HD varit diagnosen. Så detta är inte ett stort problem i rasen.

Artros

Jämfört med föregående hälsoenkät har antalet hundar rapporterade med artroser ökat. Det är ett flertal leder som anges; bogleder, skulderbladsspetsar, armbågar, tassar-tåleder, höfter. De flesta av dessa individer har problem från frambenens olika leder.

När det gäller artros så är vetenskapen idag oense vad det beror på att en individ drabbas. Förmodligen är det så att det finns många anledningar, där genetiken ligger i botten, men sen bidrar hundens anatomi, uppväxt, foder, miljö och stress till att problemen uppstår.

I tabellen nedan kan en hund förekomma med flera leder. Totalt har 17st (14%) angett problem med artros.

Artros	
Påverkad led	Antal
Armbågar	3
Bogleder	6
Tassar-Tåleder	5
Höfter	4
Skulderbladsspets	1
Ryggrad/kotor	1
”Framben”	1

Artros	
Debutålder	Antal
<1 år	1
1 år	2
2 år	3
3-4 år	3
5- 6	5
7 år	1
Ej angett ålder	2

13) Mage och tarm

Diarréer är de mag/tarm åkommor som flest uppgett att hunden har. Samtliga anger att behandling/medicinering har haft bra verkan. Övriga åkommor är det enstaka individer som uppgett att de har. Leversjukdomen berodde på en förgiftning. Ingen hund har angett problem med analfistel eller magomvridning.

Beskrivning	Antal hundar
Återkommande diarréer	8
Återkommande kräkningar	5
Analsäcksproblem	1
Leversjukdom	1
Njursten	1

14) Övriga infektioner

Alla individer kan drabbas av inflammationer under sin livstid. Vissa är vanligare i vissa åldrar. Förhudsinflammationer till exempel är vanligare på unga hanar, urinvägs-inflammationer är vanligare på äldre tikar och muskelinflammationer är väl kanske vanligast på unga, intensiva individer. Hundens förmåga att bekämpa en inflammation eller någon annan störning i individen är beroende av det allmänna hälsotillståndet och där kan vi hjälpa till genom att se till att våra hundar får bra mat, får röra sig tillfredsställande och inte behöver stressa.

Övriga infektioner som rapporterats

- Ögoninflammation
- Muskelinflammation
- Förhudsinflammation
- Stafylokocker (kunde vara orsak till urinsten)

15) Neurologi

Epilepsi

Två hundar har angett sekundär epilepsi, debutålder 7 år respektive 5 år. Epilepsi kan uppkomma av t.ex. ett trauma mot huvudet (som att hunden springer in i stolpe eller dylikt och skadar sig). Det finns även ärftliga varianter av epilepsi.

Muskelsvaghet i bakstället?

Inga av de hundar som svarat och varit inom intervallet har beskrivit symptom som skulle motsvara den ärftliga sjukdomen degenerativ myelopati (DM). Detta är förväntat då den i regel debuterar efter 12 års ålder men oftast ännu senare vid 14–15 år.

2 hundar har angett symptom på muskelsvaghet i bakstället.

Debutålder	Diagnos
8 år	Femordisnerv efter diskbräck L3L4
3 år	Sacralisation, ”bakvagnen släpper”

16) Andra sjukdomar

Andra sjukdomar som rapporterats som fritext

- Valpsjuka 11 mån, vWd-carrier
- Erlichia (fästing)
- Bär vWd
- Op knöl pannan ej cancer (bär vwd)
- Affected vWd, haft tarmlödn. Samt kompl vid livmoderrop. Ökad blödning inv o i hud
- Borrelia, muskulära probl

- En baktass ngt inåtvänd, inga problem
- Slickmani - se bil
- Höftledskula/skål felkonstrukt från födsel. Beh med smärstill, massage och vattenträning. Har aldrig haltat, dock går trögt o långsamt. Beh givit bra resultat. Får mycket muskelträning
- Bruten klokapsel operats o läkt, nytt brott samma. Har problem med klor som nöts väldigt mycket - ej blöder. Rädd om sina tassar. De ömmar ej vid palpation
- Stort probl med temp i rasen. Vid utst kan ses hur pem gör utfall. De kan vara farliga. Hur ska en vanlig pemägare kunna hantera en hund med dåligt temp? Uppf borde inte avla på sådana hundar
- Förträngning mellan kotor i ryggen på två ställen. Ländryggen sämst, ev. operation. Rimadyl livet ut
- AIHA - autoimmun hemlytisk anemi (sept 2009)
- Återkommande urinvägsinf, enl vet beroende på att väggen mellan analgång och uringång är för tunn, alt för nära. Detta är förm orsaken till att hon inte blivit dräktig - trots antibiotikurer - Naturens egen gång
- Fick hosta efter näsvaccin i juni 2015

17) Olycksfall

Våra pembrokes är nyfikna, aktiva och hungriga så de råkar såklart ut för olycksfall. Hundarna har t.ex. råkat ut för hundslagsmål och behövt ses om.

Tabellen redovisar totalt antal hundar som uppsökt veterinär pga. olycksfall. Därefter listas orsaker till olycksfallet. En hund har sökt veterinär vid två tillfällen.

Olycksfall som krävt veterinärvård	25
Bitskada	11
Trafikolycka	2
Ormbett	1
Övrigt*	12

* mjölkttand bröts av vid lek, slag på växtzon i underben, skadad klo, operation, svalde vatten när hon simmade. Fick ont i magen, undersöktes i Uppsala. Fick gå simkurs o lära sig hålla munnen stängd, vrickat ena sporren, Muskelbr i samb lek, kloskada fastn, ormbett el getingstick, svalt synål+ tråd.Nålen togs bort ur svalget, Borrelia, Klättrade in i hundgård- slog ut tänderna o haltar ibland, Skada i ögat, Gnagt på torr pinne, sticka fastnat i halsen, avlägsnades under narkos

18) Bortgång

22 st av de inkomna enkäterna kom från hundar som av olika anledningar avlivats. Avelskommittén är tacksam att dessa hundars ägare tagit sig tid att svara på enkäten trots att deras hundar inte längre finns.

Orsak till avlivning	Antal	Ålder för avlivning
Temperamentsproblem	3	5-6år, 7 år, 2 år 9mån
Sjukdom	4	6,5 år, 10år, 8år, 4,5 år

SVAR FRÅN UPPFÖDARE ANGÅENDE VALPNING

Vi har fått in svar på dessa frågor från 23 tikägare.

Eventuella komplikationer vid valpning

Kejsarsnitt

Kejsarsnitt?	Antal	Orsak till kejsarsnitt	Antal tikar
Ja	12	Ej angett orsak	5
Nej	11	Värksvaghet	5
		Valpar i felläge	2
		För stora valpar	1
		För många valpar, liten tik	1
		Herpesinfektion	1
		Livmoderomvridning	1

⇒ Värksvaghet förekommer i kombination med andra orsaker i flera fall.

⇒ Ingen har angett komplikationen blödningar.

Laktation

Övervägande delen av tikarna hade tillräckligt med mjölk. 1 hade haft mjölkstockning.

Tillräckligt med mjölk	Antal tikar
Ja	19
Nej*	2
Ej svarat	2

*Endast 2 spenar fungerade, 1 valp stödmatades

Livmoderinflammation

Inga tikar som haft kullar har fått livmoderinflammation i samband med löp. En tik har fått livmoderinflammation vid parning.

Har tiken fått livmoderinflammation	-vid valpning?	- vid parning?	-efter löp
Ja	0	1	0
Nej	22	20	21
Ej svarat	1	2	2

Kullstorlek

12 tikar hade haft 1 kull

Tik	Totalt antal valpar	Totalt antal överlevande valpar*
1	4	3
2	3	2
3	6	6
4	6	5
5	5	3
6	6	4
7	8	6
8	7	3
9	1	1
10	6	6
11	2	2
12	5	5

7 tikar hade haft 2 kullar

Tik	Totalt antal valpar	Totalt antal överlevande valpar *
13	5	5
14	9	6
15	11	10
16	9	6
17	9	9
18	13	11
19	10	6

4 tikar hade haft 3 kullar

20	10	7
21	9	9
22	24	17
23	12	9

*orsaker till valpdöd: Födda på dygn 57, utdraget förlopp, valp för stor fick snittas ut, infektion, valp fastnat – utdraget förlopp, förgiftad, liten tanig outvecklad, herpesinfektion-lunginflammation

Hälsoenkät 2015 Welsh Corgi Pembroke

SVENSKA WELSH CORGI KLUBBEN

Kön: Hane Tik

Födelseår: _____

Är din hund veterinärvårdsförsäkrad? Ja Nej

Om ja - i vilket bolag? _____

1) Hud

Har hunden någon gång haft problem med huden? Ja Nej

Om ja - svara vänligen på nedanstående frågor:

Eksem: Ja Nej

Om ja: Mer än 1 gång/år Ca 1 gång/år Mindre än 1 gång/år

Allergi: Ja Nej

Om ja - är diagnosen ställd av veterinär? Ja Nej

Är hunden allergitestad? Ja Nej

Om ja - vad är hunden allergisk mot? _____

Symtom: Klåda Mjäll Håravfall Mag/tarmproblem

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Hur gammal var hunden då den fick symtom första gången? _____

Klåda/irriterad hud utan närmare diagnos: Ja Nej

Om ja: Mer än 1 gång/år Ca 1 gång/år Mindre än 1 gång/år

Andra hudproblem (Ex. demodex, skabb, håravfall.)? Ange gärna symtom och/eller diagnos. _____

2) Vikt / Aptit

Vad väger hunden? _____

Hur mycket motionerar hunden per dag? Antal minuter? _____

Terräng Slätmark Promenadtakt Rask promenad

Äter hunden med god aptit? Ja Nej

3) Ögon

Är hunden ögonlyst? Ja Nej
Om ja - resultat? _____

Har hunden ögonproblem? Ja Nej
Om ja - diagnos? _____

Om ja - är diagnosen ställd av veterinär? Ja Nej
Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Hur gammal var hunden då den fick symtom första gången? _____

Andra ögonproblem (Ange gärna symtom och/eller diagnos)? _____

4) Hörsel och öron

Har hunden haft öroninflammation? Ja Nej

Om ja - Mer än 1 gång/år Ca 1 gång/år Mindre än 1 gång/år

Om ja - är diagnosen ställd av veterinär? Ja Nej

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Hur gammal var hunden då den fick symtom första gången? _____

Andra öronproblem (Ange gärna symtom och/eller diagnos)? _____

5) Tänder, mun och svalg

Återkommande halsinfektion el. halsproblem? Ja Nej

Om ja - Mer än 1 gång/år Ca 1 gång/år Mindre än 1 gång/år

Om ja - är diagnosen ställd av veterinär? Ja Nej

Om ja - diagnos? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Hur gammal var hunden då den fick symtom första gången? _____

Har hunden inåtvända nysningar (hunden snorklar). Ja Nej

Har hunden fått behandling? Ja Nej

Om ja - vilken? _____

Har hunden alla tänder? Ja Nej

Om nej - vilka/hur många saknas? _____

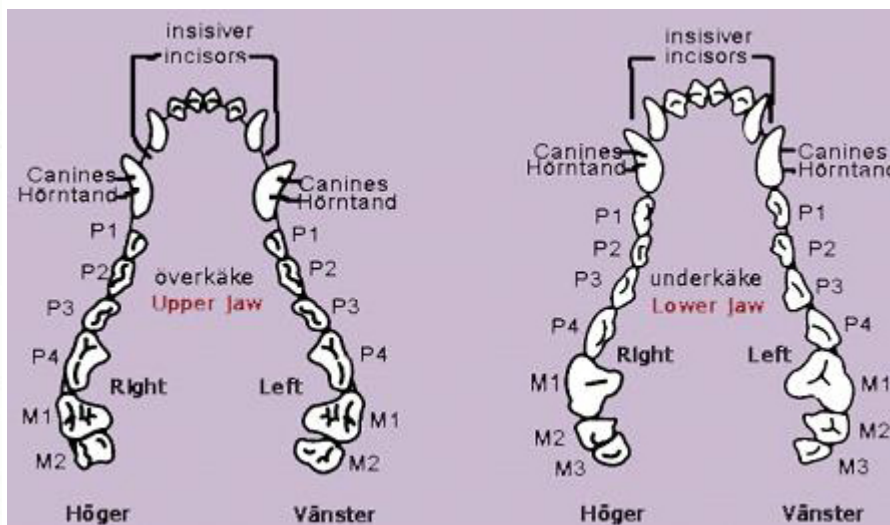
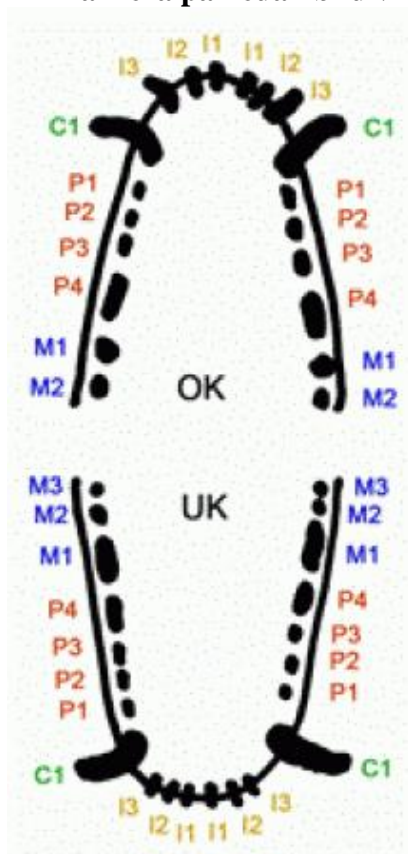
Orsak? Skada Medfödd tandförlust

Har hunden normalt bitt (saxbett)? Ja Nej
 Om nej: Överbett Underbett Tångbett
 Annan typ: _____

Andra tandproblem (Ange gärna symtom och/eller diagnos)?

Markera på nedan bild vilken/vilka tand/tänder som ev saknas

Appendix: Tänder / Bett

Saxbett		<p>Tandformel för permanent bitt är: överkäke: (3st I, 1st C, 4st P, 2st M) x 2 = 20 tänder underkäke: (3st I, 1st C, 4st P, 3st M) x 2 = 22 tänder I = incisiver, framtänder C = canintand, hörntand P = premolar, främre kindtänder M = molarer, kindtänder</p>
Tångbett		
Överbett		
Underbett		

6) Cancer och tumörer

Har hunden fått diagnosen cancer? Ja Nej
Om ja - vilken typ av cancer? Juvercancer
 Testikelcancer
 Lymfkörtelcancer
 Annan typ av cancer -

vilken _____

Hur gammal var hunden vid symtom / insjuknande: _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har hunden haft godartad tumör? Ja Nej

Om ja - placering? _____

7) Hjärta

Har hunden fått diagnosen hjärtsjukdom? Ja Nej

Om ja - diagnos? _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

8) Hormonrubbing

Har hunden fått diagnosen Hypothyreos
(underfunktion sköldkörteln)? Ja Nej

Symtom? _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har hunden fått diagnosen Hyperthyreos
(överfunktion sköldkörteln)? Ja Nej

Symtom? _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har hunden fått diagnosen diabetes? Ja Nej

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har hunden någon annan typ av hormonrubbing? Ja Nej

Om ja - diagnos? _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får?

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har hunden fått diagnosen Addisons sjukdom? Ja Nej
(binjurebarken bryts ned, vilket leder till minskning av hormonproduktionen)

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får?

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har hunden fått diagnosen Cushings sjukdom? Ja Nej
(överproduktion av kortison i binjurarna)

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får?

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

9) Gynekologi

Är tiken kastrerad? Ja - orsak? _____ Nej

Har tiken fått P-spruta? Ja - orsak? _____ Nej

Är tiken behandlad för livmoderinflammation? Ja Nej

Vid vilken ålder fick tiken livmoderinflammation? _____

Hur ofta löper din tik? _____

Hur länge löper din tik? _____

Blir din tik ofta skendräktig? Ja Nej

Blir din tik skendräktig efter varje löp? Ja Nej

Har tiken besvär av skendräktighet? Ja mycket Ja något Ja lite Nej inget

Har tiken behandlats mot skendräktighet? Ja Nej

Om ja - viken behandling? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

10) Testikel och prostata

Hanhunden har två testiklar i pungen.

Hanhunden har en testikel i pungen.

Hanhunden har inga testiklar i pungen.

Om hanhunden har avsaknad av testikel / testiklar, har detta orsakat problem? Ja Nej

Beskriv problemen: _____

Hur gammal var hanhunden då problemen märktes första gången? _____

Är din hanhund kastrerad? Ja - orsak? _____ Kemiskt Operativt
 Nej

Har din hanhund prostataproblem? Ja Nej

Om ja - är diagnosen ställd av veterinär? Ja Nej

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får?

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

11) Njurar och urinvägar

Har din hund någon njursjukdom? Ja Nej

Om ja - diagnos? _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har hunden haft urinvägsinfektion? Ja Nej

Om ja - hur ofta? _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har din hund haft njursten? Ja Nej

Om ja - diagnos /vilken sort? _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har din hund haft urinsten? Ja Nej

Om ja - diagnos /vilken sort? _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

12) Rörelseapparaten

Har din hund haft någon typ av problem med leder eller ben under uppväxten?? Ja Nej

Har din hund haft någon typ av hälta? Ja Nej

Om ja - är diagnosen ställd av veterinär? Ja Nej

Om ja - vilken diagnos? _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får? _____

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har din hund fått HD-diagnos via hältutredning? Ja Nej

(hd=höftledsdysplasi)

Har din hund artros? Ja Nej

Om ja - är diagnosen ställd av veterinär? Ja Nej

Om ja - i vilken led/leder _____

Vid vilken ålder märktes problemen? _____

Vilken behandling har hunden fått/får?

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

13) Mage och tarm

Är hunden drabbad av något eller några av följande?

	Ja	Nej	Debut ålder
Återkommande diarréer	☐	☐	_____
Återkommande kräkningar	☐	☐	_____
Analsäcksproblem	☐	☐	_____
Analfistel	☐	☐	_____
Leversjukdom	☐	☐	_____
Magomvridning	☐	☐	_____
Bråck	☐	☐	_____
Andra mag/tarmproblem?			_____

Ev. fastställda diagnoser? _____

Vilka behandlingar har hunden fått/får?

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

14) Övriga infektioner

Ev. fastställda diagnoser? _____

Vilka behandlingar har hunden fått/får?

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

15) Neurologi

Har hunden epilepsi?

- Ja, primär epilepsi (medfödd ”genetiskt betingad”)
- Ja, sekundär epilepsi (okänd orsak / orsakad av sjukdom el. skada)
- Nej

Om ja - vid vilken ålder märktes problemen? _____

Beskriv typen av anfall:

Vilken behandling har hunden fått/får?

Vilket resultat har behandlingen givit? Bra Medelbra Dåligt

Har hunden uppvisat muskelsvaghet (problem att röra sig) i bakstället? Ja Nej

Ex svårt med koordinering – bakdelen ”wobblar” när hunden rör sig.

Om Ja, vid vilken ålder debuterade symtomen? _____ års ålder.

Har hunden någon annan typ av neurologisk åkomma?

- Ja - diagnos? _____
 Nej

16) Andra sjukdomar

Om hunden har haft andra sjukdomar, ange vilka:

17) Olycksfall

Har hunden drabbats av olycksfall som har krävt veterinärvård? Ja Nej

- Bitskador (Sammanhang?) _____
 Trafikolycka
 Ormbett
 Annat: _____

18) Bortgång

Om hunden inte lever längre, hur gammal blev den? _____

Vad var orsaken till att den dog/avlivades?

- Ålder - vilken? _____
 Sjukdom - vilken? _____
 Olycka - vilken? _____
 Temperamentsproblem - vilket? _____
 Annat _____

Varmt tack för Din medverkan!

Avelskommittén för
Welsh Corgi Pembroke

Till Dig som är uppfödare (har fött upp en eller flera valpkullar)

VID VALPNING

1) Ev komplikationer vid valpning

- Har tiken blivit förlöst med kejsarsnitt? Ja Nej
- Har tiken haft:
- Värksvaghet? Ja Nej
- Blödningar? Ja Nej
- Andra komplikationer? Ja Nej
- Om ja - vilka?
-
-
-

Laktation

- Har tiken haft:
- Mjölckstockning? Ja Nej
- Tillräckligt med mjölk för hela valpkullen? Ja Nej
- Ev. kommentar _____
-
-
-

Livmoderinflammation

- Har tiken fått livmoderinflammation i samband med valpning? Ja Nej
- Har tiken fått livmoderinflammation i samband med parning? Ja Nej
- Har tiken fått livmoderinflammation efter löp? Ja Nej

Behandling? (i samtliga fall)

- Operation
- Endast behandling med antibiotika (tabletter)
- Annan behandling
-
-
-
-

Valpdöd

- Hur många kullar har tiken haft? _____
- Hur många valpar i varje kull? _____
- Hur många valpar överlevde? _____
- Känd dödsorsak valpar? _____
- Misstänkt dödsorsak, om okänd? _____
-
-
-
-

Källhänvisningar:

Historia

1. SWCKs "årsbok" nr 4, utgiven år 2008 samband med klubbens 45års-jubileum och WDS 2008 SWEDEN.
2. SWCKs "årsbok" nr 5, utgiven år 2013.
3. http://www.answers.com/topic/welsh-corgi#Cultural_impact
4. <http://www.pwccwr.org/pembrokehistory.html> Stephanie S. Hedgepath,
5. Raspresentation i Hundsport 11/93 skriven av Åsa Lindholm
6. <http://hundar.skk.se/avelsdata/Initial.aspx>

Nulägesbeskrivning

Mentalitet/Funktion

Mentalbeskrivning Hund

7. <http://hundar.skk.se/avelsdata/Initial.aspx>

Hälsa

Hälsoenkät

8. Hälsoenkät 2015 welsh corgi pembroke

Ögonsjukdomar

9. <http://hundar.skk.se/avelsdata/Initial.aspx>

Kryptorkism

10. www.skk /Sund Hundavel-genetiska anomalier hos hund/Anomalex/Kryptorkism

Kejsarsnitt

11. SWCK/AKPs mejl-enkät 2010

DM

12. <http://hundar.skk.se/avelsdata/Initial.aspx>
<http://www.pembrokecorgi.org/docs/DMArtFinal.pdf>

Exteriör

Exteriöranalys

13. Utvärderingar(skriftlig kritik) av pembrokes från svenska officiella utställningar 2008 & 2009
14. FCI-nummer 39, Originalstandard 2003-10-29
15. FCI-standard publicerad 2010-12-01
FCI-standard fastställd av FCI General Committee 2010-11-04
Översättning fastställd av SKKs Standardkommitté 2010-12-22 på engelska
16. Raskompendium från domarkonferens 2013.

Stubbsvans

17. <http://hundar.skk.se/avelsdata/Initial.aspx>

Krav &

rekommendationer

18. SWCKs regler för valphänvisning welsh corgi pembroke

Produktionsteamet

Vi är en grupp pembroke-entusiaster som har jobbat under året som gått med att ta fram version 4 av RAS för welsh corgi pembroke.

Text & fakta:

Lena Abrahamsson, ledamot avelskommittén för pembroke
Karin Jansson, ledamot avelskommittén för pembroke
Borghild Wellström, valphänvisare för pembroke och cardigan
Eva Sjöström, avelsråd och ordförande i avelskommittén för pembroke
Cecilia Lindhoff, ledamot avelskommittén för pembroke
Cor van der Beek, ledamot i vallningskommittén

Redaktös:

Cecilia Lindhoff

Utlåtande över RAS för welsh corgi pembroke.

Undertecknad har på uppdrag av SKK/AK granskat Svenska Welsh Corgiklubbens avelsstrategi för welsh corgi pembroke.

Jag finner strategin mycket väl genomarbetad och ambitiös. Den är också korrekt förankrad i klubben. Följande kommentarer kan tjäna som underlag i det fortsatta arbetet i klubben. Flera av de punkter som noterades vid den första versionen av RAS har klubben tagit hänsyn till och arbetat med vilket jag noterar med glädje.

- I min terminologi är inte avel i första hand att bevara utan att utveckla en ras tyvärr blir det ofta nödvändigt att prioritera bevara eftersom det inte finns stort utrymme för förbättringar i en numerärt liten ras (ca 50 registrerade/år).
- En viss osäkerhet kvarstår om hur stor avelsbasen är för rasen. Det SKKs avelsdata beskriver är inavelsökningen över fem generationer och inte den totala inavelsgraden. För att denna siffra skall bli rättvisande krävs att stamtavlorna är fullständiga. Rasen importerar ganska många avelsdjur vilket kan vara ett sätt att bryta inaveln förutsatt är att de inte är besläktade med den svenska populationen.
- En tydlig begränsning av maximalt antal kullar per hane och tik skulle vara bra i strategin (t.ex. 3 kullar förutsatt att inga s.k. ärftliga sjukdomar dyker upp). För små raser är det inte oväsentligt hur många kullar en tik producerar.
- Ett problem för rasen är uppenbart att dess ursprungliga funktion håller på att försvinna eftersom funktionsprov bör vara det som styr exteriören för att hunden skall kunna klara sin uppgift.
- Hälsoenkäten är mycket ambitiös och bör följas upp för någon/några av rasens eventuella svaga punkter, då det är ganska svårt att förebygga alla ärftliga sjukdomar som dessutom har mycket låga frekvenser.
- Kost och motion kanske vid första tanken ligger i utkanten av avelsstrategier men eftersom hunden är en kombination av arv och miljö hör det trots allt hemma i dokumentet trots att det blir ganska långt även om man inte tar med bilagorna.
- Att rasen står på observationslistan på SRD påverkar säkert rasen i positiv riktning trots att det kan uppfattas att det finns exteriöra fel i rasen vilket det gör i alla raser.

Lycka till med det fortsatta avelsarbetet!

Kjell Andersson